

Ar Lietuvai pavyks susigrąžinti „iškeliavusius protus“?

Lietuva turėtų siekti tapti tarptautiniu mastu patrauklia vieta kelių svarbiausių sričių mokslininkams dirbti ir gyventi.

Vilnius, birželio 13 d. (Bernardinai.lt) – Politikams parengti siūlymai, turintys sustabdyti reiškiniu tapusią mokslininkų emigraciją – „proto nutekėjimą“.

Užsienio lietuvių rėmimo centro (ULRC) užsakymu parengta „Protų sugrąžinimo programa“, kurioje pristatomos veiklos gairės valstybės politikai, mokslo ir studijų įstaigoms bei verslui.

Programoje pateikti siūlymai, kaip sustabdyti protų nutekėjimą, pritraukti užsienio ir išvykusius Lietuvos tyrėjus į Lietuvą ir panaudoti išvykusių tyrėjų patirtį, siekiant ko-

kybinio proveržio Lietuvos mokslo ir tyrimų erdvėje.

Pasak ULRC direktoriaus dr. Tomo Žalandausko, norint įgyvendinti šią programą, reikalingas politinis apsisprendimas imtis svarbiausių mokslo aplinką gerinančių priemonių ir ryžtingi visų mokslo politikos dalyvių veiksmai.

„Tikime, kad nuosekliai įgyvendinus programos priemones, Lietuva iš protų „donorės“ taptų protų „magnetu“ ar bent jau pajėgtų lygiavertiškai varžytis su kitomis šalimis protų judėjimo srautuose. Ši užduotis Lietuvai – nelengva, tačiau gyvybiškai

svarbi“, – sako projekto vadovas.

„Protų sugrąžinimo programos“ rengėjai siūlo artimiausiu svarbiausiu tikslu išsikelti į užsienį dirbti ir gyvenanti išvykusių Lietuvos mokslininkų grąžinimą.

Vėlesniu laikotarpiu priemonės turėtų būti nukreiptos į protų pritraukimą, o ne sugrąžinimą. Siūlymų rengėjų manymu, ilgalaikėje ateityje Lietuva turėtų siekti tapti tarptautiniu mastu patrauklia vieta kelių svarbiausių sričių mokslininkams dirbti ir gyventi. Kitose srityse ateityje Lietuva galėtų įgyvendinti ryšių bei bendradarbiavimo tinklais paremtą modelį.

Pasak siūlymų rengėjų, šių tikslų įgyvendinimas neatsiejamas nuo Aukštojo mokslo įstaigų ir mokslo institutų sistemos pertvarkos, galimybių gauti paramą dalyvavimui tarptautinėse konferencijose didinimo.

Pasak T. Žalandausko, labai svarbi ir parama išvykusių mokslininkų bendruomenėms užsienyje. Ji vertinama kaip viena iš svarbiausių mokslininkų susigrąžinimo priemonių, leidžiančių išlaikyti ryšius su kilmės šalimi ir skatinančių mokslinį bendradarbiavimą.

Taip pat siūloma sukurti užsienyje studijuojančių ir dirbančių Lietuvos mokslininkų ir tyrėjų bazę, nuosekliai rinkti ir nagrinėti duomenis apie išvykstančius iš Lietuvos ir atvykstančius į Lietuvą iš užsienio mokslininkus.

Lietuvoje įkurta Leiboristų partija

Vilnius, birželio 15 d. (BNS) – Jaunimo organizacijos „Darbas“ pagrindu įsteigta nauja politinė jėga – Leiboristų partija, kuriai vadovaus buvęs Darbo partijos narys Viktoras Fiodorovas. Šiuo metu jis vadovauja jaunimo organizacijai „Darbas“, neslepiančiai artimų ryšių su finansiniais sukčiavimais įtariamo Viktoro Uspaskicho vadovaujama partija.

Leiboristai teigia besirūpinsiantys daugiausia jaunimo reikalais. Jos nariais panoro būti per tūkstantį žmonių, iš kurių didžiąją dalį sudaro jaunimas. Anot politikos apžvalgininko Gintaro Aleknonio, prieš pat rinkimus steigiamos naujos partijos, kad per likusius kelis mėnesius neišaiškėtų jų slepiami dalykai – kam jos atstovauja, kokių tikslų turi. Tokios partijos, anot politologų, turi vieną tikslą – išskaidyti rinkėjų balsus, kad kuo mažiau jų tektų tradicinėms partijoms.

Kuriant partiją, steigiamojo suvažiavimo dokumentus reikia pateikti Teisingumo ministerijai, kuri patikrina, ar partijos steigimas atitinka įstatymo nuostatas, o steigiamos partijos programa ir įstatatai nepažeidžia Konstitucijos ar kitų teisės dokumentų.

Seimo rinkimai vyks šių metų spalį. Dabar Lietuvoje įregistruotos 37 partijos, dar 4 – Algirdo Paleckio „Frontas“, Arūno Valinsko Tautos prisikėlimo partija, Žemaičių partija bei Profsąjungų partija – laukia Teisingumo ministerijos sprendimo.

Šiame numeryje:

- Sveikatos klausimais. Ar žinote, kad...? (p. 2)
- Ar socdemai – Lietuvos likimas? (p. 3)
- Telkiniuose. Grand Rapids, MI lietuvių naujienos (p. 4)
- Tėvas iš didžiosios raidės (p. 5, 8)
- Lietuvos savaitė (p. 6)
- Lydi šventadienis (p. 8)
- Šiluvos bazilika (5) (p. 9)
- Ciceriečiai Sibirą pamatė iš arti (p. 10)

Valiutų santykis
1 USD — 2.25 LT
1 EUR — 3.45 LT

Pagerbti nusipelnę šalies medikai

Apdovanotas būrys pasižymėjusių šalies medikų.

Eltos nuotr.

Vilnius, birželio 13 d. (ELTA) – Savo veiklos 90-metį mininti Sveikatos apsaugos ministerija apdovanojo nusipelnčius šalies medikus. Iškilmių metu sveikatos apsaugos ministras Rimvydas Turčinskas suteikė nusipelnusio Lietuvos gydytojo vardą ir apdovanojo garbės ženklų 23 pasižymėjusius šalies medikus.

Medikai apdovanti už ilgametį ir nepriekaištingą darbą, sveikos gyvensenos populiarinimą, farmacijos pramonės plėtojimą, Lietuvos, kaip sveikos valstybės, vardo garsinimą bei aukštos kvalifikacijos sveikatos priežiūros specialistų rengimą, už pasiaukojimą ir drąsą gelbstint žmonių gyvybę.

PERIODICALS

NEWSPAPER - DO NOT DELAY - Date Mailed 06-16-08

DRAUGAS

4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629

TEL.: 773-585-9500 • FAX: 773-585-8284 • WWW.DRAUGAS.ORG

SVEIKATOS KLAUSIMAI

Gyd. ONA RADZEVIČIENĖ

Ar žinote, kad...

Auginant vaistingus augalus ant palangės, galima savo namus paversti medicininio kabinetu. Augaluose esantys antioksidantai sustiprina mūsų imuninę sistemą, apsaugo širdį ir smegenis, nuramina nervus. Kai kurie augalai pasižymi antibakteriniu ir antivirusiniu poveikiu ir yra naudojami išoriškai kai kurioms ligoms gydyti.

Bazilikas

Vienas iš augalų, auginamų ant palangės, yra bazilikas. Jis pasižymi antimikrobinio veikimu, sumažina įtampą, baime, sustiprina imunitetą, mažina pilvo skausmus, žadina apetitą. Šviežiai nuskinti lapai naudojami salotoms, o susmulkinti su česnaku ir alyvų aliejumi – padažuose. Didžiausiu populiarumu pasižymi džiovinti baziliko lapeliai. Jie naudojami kaip prieskoniai mėsos bei žuvies patiekalams pagardinti ir yra sudėtinė padažų ir sriubų dalis. Ba-

ziliko lapų ištraukos naudojamos jaunatviniams spuogams ir sunkiai gyjančioms žaizdoms gydyti. Tam tikslui 2 arbatinius šaukštelių baziliko užpilti vienu puodeliu vandens ir pavirinti. Kai atauš, gautame nuovire suvilgykite gabaliuką vatos ir uždėkite ant žaizdos ar spuogų pakenktos odos. Oda prieš tai turi būti švariai nuvalyta.

Ypač naudingas yra baziliko aliejus, tačiau pasigaminti jį namų sąlygomis yra sunku. Jo galima įsigyti sveiko maisto parduotuvėse. Aliejus mažina nuovargį, veikia kaip antidepresantas. Kiekvieną rytą ir vakarą pauostykite servetėlę, pakvėpinkite 10 lašų rožių ir tiek pat lašų baziliko aliejaus, ir jūsų nuotaika pagerės. Esant pilvo skausmams ir sutrikus virškinimui, jums padės pilvo masažas su baziliko aliejumi. Nepatartina šio aliejaus naudoti nėštumo metu, ypač pirmąsias 20 savaites.

Rozmarinas

Rozmarino lapai apsaugo mus nuo Alzheimerio ligos, palengvina jos požymius, gerina atmintį. Rozmarinas turi spazmus atpalaiduojančių savybių, todėl yra naudojamas tulžies pūslės veiklai gerinti. Tinka esant

akmenligei. Rozmarinas švelnina migrenos piepuolius, mažina galvos skausmą, sukeltą protinės įtampos ar padauginus alkoholio. Šiuo atveju tiks gerti rozmarino arbatą. Rozmarinas naudojamas vištienos, žuvų ir bulvių patiekalams pagardinti.

Melisa

Melisos lapai naudojami sergant Alzheimerio liga. Jie sušvelnina ligos požymius, padeda atsipalaiduoti. Melisos lapų arbata naudojama esant nerimui, taip esant nemigai ir peršalus. Nepamirškite, kad kai kuriems asmenims melisa veikia diuretiškai, todėl jos nepatartina gerti prieš miegą. Melisa pasižymi antibakteriniu ir antivirusiniu poveikiu, todėl lapų bei viršūnėlių ištrauka naudojama lūpų puslelinei (herpes), sukeliamai viruso, gydyti. Europoje yra naudojamas tepalas, pagamintas iš melisos, bet tą patį poveikį galima pasiekti pagaminus stiprią arbatą. Tam tikslui puse puodelio virinto vandens užplikiname 2–3 šaukštelių smulkiai supjaustytų džiovintų melisos lapelių ir laikome 20–30 minučių. Po to nukošiame, atvėsiname ir suvilgę gabalėlį vatos pridėdame ant pūslelių 4 kartus per dieną.

Pipirmėtė

Pipirmėtė gerai visiems žinomas vaistinis augalas. Pipirmėčių arbata naudojama kosuliui malšinti. Geriant arbatą, pipirmėtės aliejai dirgina seilių liaukas ir jos išskiria daugiau seilių. Esant daugiau seilių, mes priversti dažniau nuryti ir dažniau sudrėkiname kvėpavimo takus. Taip sumažiname kosulį ir kartu jį slo-

piname. Pipirmėčių aliejus kartu su anyžiais yra lašų nuo kosulio sudedamoji dalis. Pipirmėčių lapai pasižymi spazmolitinėmis savybėmis (atpalaiduoja spazmus). Arbata sušvelnina migrenos požymius, taip pat sumažina raumenų skausmą, sukeltą spazmo, gerina burnos kvapą. Pipirmėčių lapų arbata nuo seno naudojama dujų ir pilvo skausmui mažinti. Ruošiant arbatą, šaukštu sutriname pipirmėtės lapelius ir užplikiname verdančiu vandeniu. Palaikome apie 15 minučių ir geriame.

Šalavijai

Šalavijai pasižymi antimikrobinio poveikiu. Tai augalinis antiseptikas. Jei pjautinę žaizdą ar nubrozdytą vietą pamerktumėte į atvėsintą šalavijų arbatą, žaizda geriau gytų. Šalavijams būdingos ne tik antiseptinės gydomosios, bet ir sutraukiančiosios savybės. Tinka gydant burnos gleivinės uždegimą (stomatitą). Jei skauda gerkles, sumaišykite šalavijų arbatą su arbatiniu šaukšteliu obuolių acto ir skalaukite. Šalavijų arbatą naudinga gerti, nes ji stiprina imunitetą.

Būkime sveiki ir nepamirškime vaistingų augalų gerųjų savybių!

Paruošta pagal žurnalą „Natural Health“; Bill Gottlieb „New Choices in Natural Healing“; Arkadijus Liubeckis „Gamtos gydomoji galia“.

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589. Tel.: 773-585-9500. Periodical class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices. Subscription Rates: \$150.00. Postmaster: Send address changes to Draugas – 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589. Mažindami pašto išlaidas, pakvitavimų už prenumeratą nesiunčiame. Prie pavardės ir adreso, siųsdami laikraštį pažymime, iki kada prenumerata galioja. Draugo prenumerata yra mokama iš anksto.

JAV
Metams \$150.00 • 1/2 metų \$80.00 • 3 mėn. \$57.00
Pirma klase: kasdien \$340.00 • visos savaitės \$240.00

Kanadoje (USD)

Metams \$215.00 • 1/2 metų \$130.00
• 3 mėn. \$100.00

Užsakant į Lietuvą ir kitas užsienio šalis

Oro paštu
Metams \$600.00 • 1/2 metų \$300.00
| Lietuvą reguliariu paštu
Metams \$120.00 • 1/2 metų \$66.00

TIK ŠEŠTADIENIO LAIDA:

JAV

Metams \$95.00 • 1/2 metų \$70.00
• 3 mėn. \$48.00

Kanadoje (USD)

Metams \$150.00 • 1/2 metų \$120.00
• 3 mėn. \$75.00

Užsakant į Lietuvą ir kitas užsienio šalis

Oro paštu
Metams \$220.00 • 1/2 metų \$120.00
| Lietuvą reguliariu paštu
Metams \$70.00

Vyriausia redaktorė – Dalia Cidzikaitė
redakcija@draugas.org

Kultūrinio šeštadieninio priedo redaktorė – Aldona Žemaitytė
aldaze@gmail.com
Moderatorius – kun. Viktoras Rimšelis

- Administracija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija dirba kasdien, nuo 7:00 iki 3:00, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos atsiunčiamos, gavus prašymą, ką nors skelbti.
- Redakcija straipsnius taiso savo nuožiūra. Nenaudotų straipsnių nesaugo. Siunčiant prašome pasilikti kopiją.

El-paštas:
rastine@draugas.org
skelbimai@draugas.org
administracija@draugas.org

Sveikiausia gyventi Europoje

Pirmą sveikiausių šalių dešimtuką sudaro vien Europos šalys, tarp kurių įsiterpė tik Australija ir Kanada. Sudarant šalių, kuriose sveikiausia gyventi, sąrašą, buvo atsižvelgta į tokius vertinimus kaip mažas taršos lygis dideliuose miestuose; didelis procentas gyventojų, gaudiančių švarų geriamąjį vandenį, ir geros sanitarinės sąlygos; mažas kūdikių mirtingumas; menkas tuberkuliozės paplitimas; didelis gydytojų tankis 1,000 gyventojų bei ilga vyrų gyvenimo trukmė.

1. Islandija

Šioje šalyje vidutinė gyvenimo trukmė – vyrų 72 metai, moterų 74 metai; mažas kūdikių mirtingumas – 2 mirtys 1,000 naujagimių; retas serga tuberkulioze – 100 tūkst. žmonių tenka 2,2 atvejo; gydytojų tankis didelis – 3,62 kiekvienam 1,000 gyventojų.

2. Švedija

Šalyje miršta mažai kūdikių – 3 atvejai 1,000 naujagimių; retai sergama tuberkulioze – 4,8 atvejo 100 tūkst. gyventojų.

3. Suomija

Kūdikių miršta 3 iš 1,000; tuberkulioze serga 4,8 iš 100 tūkst.

4. Vokietija

Ši šalis išleidžia sveikatos apsaugai 10,6 proc. BVP; be to, ten itin maža oro tarša.

5. Šveicarija

Šveicarai ilgai gyvena – 71 metus vyrai ir 75 metus moterys; yra daug gydytojų – 3,61 kiekvienam 1,000 žmonių.

6. Australija

Šalyje oras neužterštas, tačiau dažnai sergama tuberkulioze – 5,9 atvejo 100 tūkst. gyventojų.

7. Danija

Gyvenimo trukmė vidutinė – 69 metai vyrų ir 71 moterų; tačiau gydytojų tankis vienas mažiausių iš viso sąrašo – 1,000 žmonių jų tenka tik 2,93.

8. Kanada

Šioje šalyje užregistruota viena ilgiausių vyrų ir moterų gyvenimo trukmė ir vienas žemiausių užsikrėtimo tuberkulioze lygių – 3,6 atvejo 100 tūkst. gyventojų.

9. Austrija

Šalyje mažas kūdikių mirtingumas – 4 iš 1,000 naujagimių; yra daug gydytojų – 3,38 kiekvienam 1,000 žmonių.

10. Olandija

Šioje šalyje gana smarkiai užterštas oras, vanduo ir dirva; tuberkuliozės lygis – 5,4 atvejo 100 tūkst.

gyventojų.

11. JAV

Valstijose oras nelabai užterštas, vienas mažiausių sergamumas tuberkulioze, mažas kūdikių mirtingumas ir daug ilgaamžių.

12. Izraelis

Šalyje didelis gydytojų tankis – 3,37 kiekvienam 1,000 žmonių; normali gyvenimo trukmė – 70 metų gyvena vyrai, 72 metus moterys; oro užterštumas itin didelis.

13. Čekija

2007 m. kūdikių mirtingumas šioje buvusioje komunistinėje valstybėje tesudarė vos 3 naujagimius iš 1,000; tačiau gyvenimo trukmė maža – 66 metai vyrų ir 71 moterų; dažnas serga tuberkulioze – 100 tūkst. gyventojų tenka 10,8 atvejo.

14. Ispanija

Šalyje normalus gydytojų tankis, gyvenimo trukmė ir kūdikių mirtingumas, tačiau kiekvienam 100 tūkst. gyventojų tenka 21,7 tuberkuliozės atvejų.

15. Prancūzija

Šalyje yra daug gydytojų – 1,000 žmonių jų tenka 3,37; oras neužterštas; tačiau daug sergančiųjų tuberkulioze – 11 atvejų 100 tūkst. žmonių.

„Lietuvos žinios“

AR SOCDEMAI – LIETUVOS LIKIMAS?

KĘSTUTIS GIRNIUS

Šventajame Rašte rašoma, kad „vargšų jūs visuomet turite savo tarpe”. Kartais atrodo, kad visuomet turėsime ir socdemų Vyriausybę. Per pastaruosius 16 metų socdemai vienu ar kitu pavidalu ir pavadinimu, su koalicijos partneriais ir be jų, valdo Lietuvą beveik 12 metų (jei neskaičiuosime trumpai valdžiusios Rolando Pakso vadovaujamos Vyriausybės).

Sunku rasti atsakymą, kodėl partijai taip sekasi. Kurį laiką jai vadovavo nepaprastai populiarius Algirdas Brazauskas. Bet socdemai liko valdžioje ir kai A. Brazauskas prarado savo žavesį, o premjeravimą perėmė Gediminas Kirkilas. Socdemai negali didžiulis išskirtinėmis žiniomis ir gebėjimais. Kartais jie valdė gerai, kartais, ypač pastaruoju metu, gana nevykusiai. Partija nepasižymėjo ypatingu sąžiningumu ar dorumu. Reikia tik prisiminti premjero Adolfo Šleževičiaus atsistatydinimą, „Draugystės” viešbučio ir daugelio kitų objektų privatizavimą. Ar ji buvo labiau korumpuota už kitas partijas, yra kitas klausimas.

Socdemų sėkmės paslaptis yra kitų partijų silpnumas. Kad ir kiek trūkumų bei silpnybių socdemai turėtų, kitos partijos jų turi daugiau ir didesnių.

Socdemai buvo politiškai miklūs. 1990-aisiais partija pakeitė savo pavadinimą iš Lietuvos komunistų partijos į Lietuvos demokratinę darbo partiją. 2001 m. sausį LDDP susijungė su socialdemokratais, perėmė garbingos senos partijos pavadinimą ir ją prarijo. Neliko nė kvapo tradicinių socialdemokratinėjų idėjų, net progresiniai mokesčiai tapo atgyvena. A. Šleževičiaus paskyrimas premjeru rodo, kad ji buvo nomenklatūros partija nuo pirmųjų savo dienų, tačiau beveik dešimtmetį sėkmingai vaizdavosi vargingųjų užuovėja. Tai nėra menkas laimėjimas. Kad padėti supratę apgautieji neįniršo ant partijos – dar didesnis.

Partija mokėjo išlaikyti deramą toną, prisistatyti kaip brandi politinė jėga. Viena nelauktos pergalės per 1992 m. rinkimus priežasčių buvo jos santūrumas palyginti su Sąjūdžio kovingumu. 2000 m. prasidėjus kairiųjų „gadynei”, socdemai prisistatė kaip patyrusi valstybinė partija, sukaupusi reikalingą patirtį ir mokanti valdyti, patikimesnė negu į politiką ateinančios partijos naujakurės.

Kai kitos partijos skilo, socdemai liko vieningi. Gediminas Vagnorius, Vidmantas Žiemelis, Laima Andrikienė ir kiti konservatorių šulai paliko partiją, tuo ją ir silpnindami. Kurį laiką buvo sunku suskaičiuoti krikščionių demokratų partijas. Buvę centristai, vėliau tapę liberalais, rodė ne mažesnius skaidymosi gebėjimus. Naujų populistinių partijų deputatų peršokimas į kitas frakcijas yra beveik užprogramuotas, nes šios partijos neturi vienijančios idėjos, išskyrus tą, kad esama valdžia yra bloga. Patekusios į valdžią ar priartėjusios

prie jos, jos pradeda byrėti.

Socdemams priekaištaujama, kad juos telkia klaninis solidarumas. Gal ir taip, o gal ir ne. Bet ir toks solidarumas yra akivaizdus privalumas. Nežinia, kiek ilgai jis tęsis. G. Kirkilas rodo didesnę valymo entuziazmą, neprieštaravo Algirdo Paleckio išvaramui iš partijos.

Socdemų sėkmės paslaptis yra kitų partijų silpnumas. Kad ir kiek trūkumų bei silpnybių socdemai turėtų, kitos partijos jų turi daugiau ir didesnių.

Per parlamento rinkimus turėtų paaiškėti, ar socdemams lemta vadovauti Lietuvai. Jie turėtų šiuos rinkimus pralaimėti. Dabartinė Vyriausybė – pati silpniausia nuo R. Pakso. G. Kirkilo populiarumas smunka, kyla vis daugiau abejonų dėl jo kompetencijos. Jis sau kenkia savo nepaliaujamu plepėjimu. Jis bene pirmasis premjeras, kuris rytą sako viena, popiet kita, o vakare aiškina, ką jis iš tikrųjų norėjo pasakyti.

Per anksti kalbėti apie ūkio nuosmukį, bet ūkio augimas smarkiai lėtėja. Infliacija jau viršija 11 proc. ir kurį laiką dar didės. Šildymo kainos kils dvigubai. Pasipiktinimas didėjančiomis kainomis greit neišnyks, nes kiekvienas pirkinys žmonėms primena, kaip smunka jų perkamoji galia.

Gegužės mėnesį 72 proc. Lietuvos gyventojų manė, kad reikalai pastaruoju metu krypta į blogąją pusę. Ūkio padėtimi nepatenkinti žmonės paprastai balsuoja prieš valdžią, ypač kai Vyriausybė nieko nedaro. G. Kirkilas vis daugiau keliauja po užsienį, vildamasis, kad viskas stebuklingai susitvarkys. Tai rodo stiprius jo nervus, bet ir bejėgiškumą.

Jei infliacija toliau didės, neatmestina galimybė, kad rinkimų kampanijos įkarštyje vyks streikai. Sėkmingas mokytojų streikas gal padrąsins kitus tarnautojus ir darbininkus energingiau kovoti dėl savo teisių.

Socdemų populiarumui turėtų kenkti nacionalinio investuotojo „Leo LT” kūrimas. Gal tai ir nebuvo „amžiaus afera”, bet skaidrumo stoka, mėginimas skubos tvarka prastumti įstatymo pataisas, Vyriausybės keliaklupsčiavimas prieš „Vilniaus prekybą” paliko blogą skonį.

Kad ir kur pasidairytum, matyti neužbaigti darbai bei reformos, valdžios sąstingis, trepsėjimas vietoje. Pagal visas politikos taisykles per rinkimus socdemai turėtų patirti tokią pat triuškinamą nesėkmę, kokios 1996 m. sulaukė LDDP. Iš tiesų, metų pradžioje gyventojų apklausos rodė, kad rinkėjai nusigrėžė nuo socdemų. Bet naujausių tyrimų duomenimis, socdemų markė vėl kyla, partija – viena populiariausių. Vargu ar dėl to, kad rinkėjai pradėjo žavėtis premjero kalbomis ar mato lig šiol nepastebėtas patrauklias socdemų savybes.

Socdemai turi ištikimą, bet ne itin didelį rinkėjų būrį. To gal gana. Pradėję galvoti, už ką balsuoti, dauguma žmonių grimzta į nevilį. Tad vėl gali suveikti socdemų sėkmės paslaptis: partija silpna, bet kitos dar silpnesnės. Jei šimet socdemai kažkaip išplauktų į paviršių, socdemų Vyriausybė gal visuomet bus tarp mūsų.

Veidas.lt

Sąjūdžio ištakose giliau pasikasukus

VILIUS BRAŽĖNAS

Sąjūdžio 20-mečio minėjimuose pasijuto vengimas giliau žvelgti į jo tikrąją kilmę. Tai buvo galima pastebėti ne tik „iniciatorių”, bet ir išlikusio Sąjūdžio šalininkų kalbose.

Teisingai ir vienoje, ir kitoje minėtojų pusėje tarp ištakų buvo minima Lietuvos piliakalnių dvasia. Tačiau kai kas išsakė įtarimą, jog Piliakalnių dvasia galėjo susidurti ir su okupanto spynomis, užrakintomis ant kai kurių „Persitvarkymo Sąjūdį” kūrusių tautiečių širdžių durų. Tuos įtarimus sustiprina lengvai atrandami sovietinio okupanto istoriniai žingsniai į *perestroiką*. Per *perestroiką* tai nuveda į 1959 metais aukšto rango KGB darbuotojo Šelepin „raportą”. Jame nurodomas būtinumas pakeisti Sovietų Sąjungos įvaizdį, siekiant išgelbėti SSRS nuo žlugimo. Šelepin, drauge su Mironov, „raportą” pateikė KP CK. Už tai, nusodinęs gen. Serov, Šelepin gavo KGB viršininko postą, o Mironov – svarbų administracinių organų skyriaus vadovo postą.

Įdomu, kad Šelepin 1959 metų planas pakeisti SSRS įvaizdį rado atgarsį *perestroikos* metais. Popiežius Jonas Paulius II prancūzui žurnalistui pareiškė, jog „Gorbačiovo gavo neįmanomą uždavinį: pakeisti Sovietų įvaizdį nepakeičiant sistemos.” Tai tik patvirtina, kad „Persitvarkymo Sąjūdis” buvo Šelepin „raporto” toli ateitin siekiančio plano padarinys. Buvo planuota pakartoti sėkmingą Lenino apgaulę – NEP (Naują ekonominę politiką): Vakarų pagalba išgelbėti Sovietų Rusiją nuo neišvengiamo žlugimo. (Tuo metu buvau Maskvoje, bet neprisiimu jokios atsakomybės už NEP’ą).

Leninui buvo lengviau nei Gorbačiovo apgauti Vakarus. Nepaisant jo jau sukeltos teroro bangos, pasaulis dar nebuvo aiškiai pamatęs kruvinų žmogėdriško komunizmo dantų. Nors daug kas ir dabar užsimerkia prieš faktus, po karo ir po Stalino nusibaigimo kilusio ideologinio pasimetimo ekonominių bėdų ir kylančio nacionalizmo pavergtuose kraštuose aki-vaizdoje Gorbačiovo buvo priverstas prisidengti nuolaidomis, net nacionalizmo pakentimu. Buvo plačiai naudojama „maskirovka” (liet. „dangstymasis”).

Be to, pagal Šelepin planą siekiant paveikti Vakarus buvo pakeistas net KGB, nukreipiant geroką dalį jo dėmesio nuo teroro ir šnipinėjimo į neteisingos informacijos teikimą. Net buvo KGB įsteigtas „D” skyrius. Čia, ko gero, reikėtų ieškoti „ištakų” ir mūsų išėivijoje kilusio „kultūrinių ryšių” ir kitokio bendravimo („broliško”) su okupuotos Lietuvos nomenklatūra bei su „kultūrininkais” per „Tėviškės draugiją”. Tad maždaug tokiam darže Kremlius daigino „persitvarkymą”. Atsirado „liaudies frontai”. Pirmiausia labiausiai patikimoje Estijoje, kur KP gensekas buvo Gorbačiovo klasės draugas. Pagaliau, matyt, buvo „kam reikia” duotas įsakymas „spontaniškai” organizuoti „persitvarkymą” okupuotoje Lietuvoje. Prisimenu, tuo metu skaitęs dienraštyje „The Washington Times” lakonišką pareiškimą, kad Gorbačiovo bando „panaudoti pabaltiečių nacionalizmą perestroikai išgelbėti”. Neaišku, kaip buvo prieita prie tokios nuomonės. Vienok, netrukus pasirodė, kad lietuviai nacionalizmą panaudojo priešingai: „Persitvarkymo sąjūdyje” sukūrė dvasinį „Lietuvos Sąjūdį”. Išnaudotas KGB susilpninimas ir pasimetimas Maskvos ir Vilniaus KP-se komunistams neįprastoje politinėje padėtyje. Paliekant iniciatyvininkų „grupės” vidinių žygių vertinimus detalių žinovams, belieka pasidžiaugti Sąjūdžio vaidmeniu Nepriklausomybės atkūrimo. Atrodo, jog tik dvasinis Sąjūdis tęsė Sąjūdžio veiklą. Sunku suprasti, kodėl tiek daug iniciatyvinės grupės narių pasakė „a” nepasakė „b”. Lyg ūkininkas, apsėjęs lauką grūdais, parduotų arklus ir padargus ir išvažiuotų į miestą. O daugelis, su gal keliomis išimtimis, rizikavo laisve ir gyvybe, jei *perestroika* būtų pavykusi.

Keistokai atrodo po 20 metų atsibudusių kai kurių iniciatyvininkų raginimai uždaryti XI suvažiavimą švenčiantį, veiklą tęsusį Sąjūdį. Deja, pastebėjau tik du politinėje bei visuomeninėje veikloje ir spaudoje pagirtinai dalyvavusius „iniciatorius” – Bronių Genzelį ir Romualdą Ozolą. O dar keletas tokių kaip Ozolas, energingų, nuomonės neslepiančių, giliai ir plačiai mąstančių „iniciatorių” įsivėlimas į valstybės reikalus būtų pakeitęs į gera ne tik politiką, bet ir nušvietęs kita šviesa 20 metų sukaktį.

Sąjūdžio reikia! Ypač įvairiausių, nors ir kitais vardais pasivadinusių „sąjūdžiukų” plačiojoje Lietuvoje. Tačiau reikia ne filosofinių teorinių konferencijų, o dalykinių, politinio švietimo seminarų. Ir ne vien Vilniuje. Šiomet laiką ir energiją reiktų mesti į naujų balsuotojų telkimą atkovoti LR Seimą iš nomenklatūrinių klanų bei iš Rusijos atsibastėlių rublių maišų. Čia praverstų daugelio „iniciatorių” patirties ir smegenų pagalba. To, atrodo, ieško ir į valstybės reikalus bepradedanti žvalgytis jaunesnioji karta.

Tad taip man atrodo sąjūdiniai reikalai, remiantis tuo, kaip juos mažiau iš tolo, o dabar bandant juos tiksliau suvokti, matant ir girdint anuomet scenoje buvusius veikėjus.

LIETUVIŲ TELKINIAI

GRAND RAPIDS, MI

Kvietimas į apylinkės Joninių gegužinę

JAV Lietuvių Bendruomenės Grand Rapids apylinkės Joninių gegužinė įvyks šeštadienį, š. m. birželio 21 dieną, 3 val. po pietų Dovydo ir Gražinos Dainelių sodyboje, adresu: 7645 Bouman Dr., Middleville, Michigan, tel.: (269) 795 – 1045 (važiuoti iš šiaurės arba pietų MI-37 keliu iki Parmalee Rd., tada apie 2 mylias į rytus iki Bouman Dr.). Prašome atsinešti užkandžių ir gėrimų bendram stalui. Ruošiamo loteriją ir prašome prisidėti su dovanomis (fantais). Prašome atsivežti kėdes ir svarbiausia – gerą nuotaiką. Gros muzika, vyks šokiai, žaidimai vaikams, loterija, laukia Joninių laužas ir malonus bendravimas. Kviečiame visus – šeimas su vaikais, jaunus ir vyresnius, senelius, draugus, kaimynus ir kas tik gali prisidėti ir dalyvauti smagioje gegužinėje. Praneškite kitiems. Lauksime Jūsų visų!

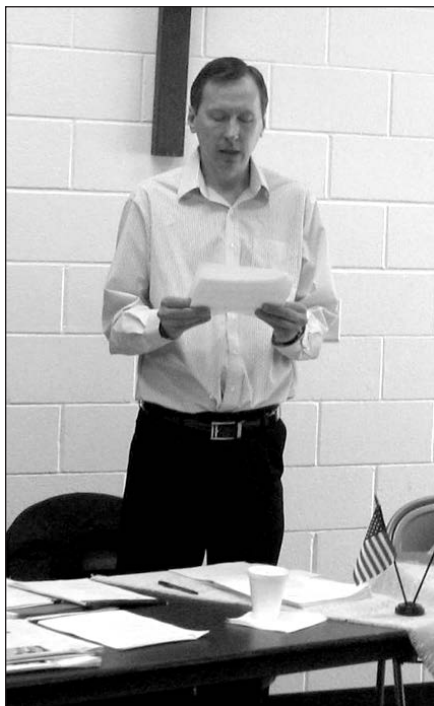
Apylinkės metinis susirinkimas

JAV LB Grand Rapids apylinkės metinis susirinkimas įvyko šių metų 2008 gegužės 18 d. apylinkės pirmininkei Sigilei Conway negalint dalyvauti, susirinkimą pradėjo išdininkas Jonas Treška Jr., pakviesdamas pirmininkauti Vytautą Kamantą, o sekretoriauti Vytautą Jonaitį. Prisiminti ir pagerbti mirę apylinkės nariai: Elena Frejerienė, Jadvyga Jonušienė, dr. Danutė Balienė, Uršulė Astrienė, Jonas Čepaitis ir seselė Ignasius. Valdybos ir komitetų nariai su talkininkais atliko įvairių darbų: dalyvavo LB Michigan apygardos suvažiavime, suruošė rudens gegužinę, dalyvavo Alfredo ir Jadvygos Skrobotėnų išleistuvėse, meldėsi specialiose Mišiose už mirusius Lietuvių Fondo narius, suruošė Kalėdinę eglutę-vakaronę, dalyvavo Grand Rapids miesto tautybių festivalyje, suruošė Lietuvos Nepriklausomybių švenčių minėjimą, dalyvavo Detroito Dievo Apvaizdos parapijos 100 metų ir Šiluvos Marijos apsirėikimo 400 metų sukakčių jubiliejinėje šventėje, Lietuvių Fondo metiniame narių suvažiavime, surengė aukų rinkimo vokus BALFui, Vasario 16-ajai gimnazijai, ir t. t.

Izd. J. Treška Jr. pranešė, kad po 2,304 dol. pajamų ir 2,457 dol. išlaidų, išde liko 977 dol. Kontrolės komisijos pirm. Gražina Dainelienė pranešė, kad visa atskaitomybė yra pateisinta ir teisinga. Po klausimų ir diskusijų visi pranešimai buvo patvirtinti ir visiems padėkota.

Po to vyko valdybos, kontrolės komisijos ir komitetų rinkimai. Valdybos dvejų metų kadencijas baigė Sigilė Conway, Jonas Treška Jr. ir Juozas Ugianskis. Dvejų metų kadencijai į apylinkės valdybą buvo perrinkti arba išrinkti: Sigilė Conway, Sofija Lastienė, Edmundas Paalksnis ir Jonas Treška Jr. Dar metams pasiliko Rimas Butkevičius, Gražina Kamantienė ir Jolanta Paalksnienė. Į Kontrolės komisiją vienų metų kadencijai išrinkti: Gražina Dainelienė, dr. Simona Jonaitytė-Acuna ir Juozas Ugianskis. Komitetų pirmininkais išrinkti: Lietuviškų Mišių – Jonas Treška Jr.; Vasario 16-osios gimnazijos rėmėjų būrelis – Gražina Kamantienė; Lietuvių Fondo įgalioti-

nė – Gražina Kamantienė. Apylinkės atstovu į LB Michigan apygardos suvažiavimą išrinktas Vytautas Jonaitis. Nutarta lėšomis paremti PLB ir JAV LB valdybas, pasveikinti su dovana mūsų Šv. Petro ir Povilo parapijos kleboną Dennis Morrow jo 60-ties metų gimtadienio proga ir birželio 21 d. suruošti Joninių gegužinę. Siūlyta vėl įsteigti lietuvišką mokyklėlę. Jaunos šeimos prašė joms padėti surasti galimybių siųsti vaikus į lietuviškas stovyklas vasarą (Dainavoje, Rake ir kitur), nes jie patys negali į jas patekti, nebūdami ateitininkais ar skautais. JAV LB tarybos narys Vytautas Jonaitis įgaliotas šį klausimą kelti JAV LB taryboje, valdyboje ir Švietimo taryboje ir prašyti jas daugiau rūpintis apylinkėmis, o ne pasauliniais reikalais.

Metinį LB Grand Rapids apylinkės susirinkimą atidaro apylinkės išdininkas Jonas Treška Jr.

Susirinkimas truko apie pusantros valandos. Visi pasivaikšino kava su pyragaičiais, pabendraavo ir kalbėjo apie būsimą gegužinę.

Apylinkės valdyba

Gegužės 18 d. metiniame susirinkime išrinkta nauja LB apylinkės val-

Pusė LB Grand Rapids apylinkės valdybos narių. (Iš k.): nauja apylinkės pirmininkė Jolanta Paalksnienė, buvusi pirmininkė Sigilė Conway ir ryšininkė Gražina Kamantienė.

dyba savo pirmam posėdžiui susirinko gegužės 29 d. Ketinta pasiskirstyti pareigomis ir aptarti apylinkės veiklą. Valdyba pasiskirstė pareigoms taip: pirmininkė – Jolanta Paalksnienė, vicepirmininkė Sofija Lastienė, sekretorius – Rimas Butkevičius, išdininkas – Jonas Treška Jr., ryšininkė – Gražina Kamantienė, nariai – Sigilė Conway ir Edmundas Paalksnis.

Apylinkės valdybos nariai ir rinktas atstovas dalyvaus LB Michigan apygardos suvažiavime birželio 15 d. Detroito.

Daugiausia laiko skirta Joninių gegužinė, kuri įvyks birželio 21 d. Gražinos ir Dovydo Dainelių sodyboje įvairių darbų ir darbelių organizavimui. Jos metu bus apklausti tėvai, kurie norės padėti organizuoti ir savo vaikus vežti į šeštadieninę lietuvišką mokyklėlę.

Birželio trėmimai bus paminėti per Šv. Mišias birželio 29 d. 9:30 val. ryte Šv. Petro ir Povilo lietuvių bažnyčioje.

Nepriklausomybių švenčių minėjimas

Jau praėjo trys mėnesiai nuo Lietuvos nepriklausomybės švenčių – Vasario 16-tosios ir Kovo 11-tosios – minėjimų, bet dar ir šiandien visi Grand Rapids lietuviai su dideliu malonumu prisimena tą 2008 m. kovo 2 d. įvykusį labai gražų minėjimą. Jau seniai pas mus taip buvo, kad minėjimui reikėjo naudoti net dvi lietuvių

Šv. Petro ir Povilo parapijos sales šio minėjimo programai ir vaišėms. Arti poros šimtų žmonių susirinko pamatyti energingos Rasos Šoliūnaitės-Poskočimienės vadovaujamo Lemonto „Spindulio“ jaunų šokėjų atliekamų tautinių šokių ir išgirsti jų dainų programos. Publika buvo sužavėta spinduliečiais ir juos pagerbė atsistojimu bei ilgais plojimais. Programa galėjo įvykti tik dėka gautos Lietuvių Fondo paramos mažoms LB apylinkėms per JAV LB Kultūros Tarybą, kuri apmokėjo „Spindulio“ autobuso išlaidas. Jaunimas programą atliko ir su mumis kartu šventė šias ypatingas šventes veltui, be jokio honoraro, parodydami savo lietuvišką draugiškumą. Minėjimo metu žodį lietuvių ir anglų kalbomis pasakė LB Michigan apygardos pirmininkė ir JAV LB tarybos narė Liūda Rugienienė, su ja buvo LB Detroito apylinkės pirmininkas ir JAV LB Tarybos narys Algis Rugienius. Dalyvavo mūsų apylinkės JAV LB tarybos narys ir LB Michigan apygardos valdybos sekretorius Vytautas Jonaitis.

Prieš vaišes ir programą švenčių minėjimas prasidėjo 104 metų senumo lietuvių įsteigtos Šv. Petro ir Povilo parapijos bažnyčioje, kur iškilmingas Šv. Mišias atnašavo lietuvių kilmės klebonas Dennis Morrow. Dalyvavo daug žmonių, buvo iškilmingai įneštos vėliavos, padėtos gėlės, giedojo parapijos choras ir visa bažnyčia.

Gražina Kamantienė

„Spindulio“ šokėjos iš Lemonto atlieka dalį programos per Lietuvos nepriklausomybės švenčių minėjimą Grand Rapids apylinkėje.

TĖVAS IŠ DIDŽIOSIOS RAIDĖS

AUŠRINĖ KINKIENĖ

Šiais metais išleista antroji Bronislovo Latvio, buvusio politinio kalinio, knygelės „Armonėlės tėkmė” dalis. Kaip ir pirmojoje knygelėje (1996 m.), taip ir šiame kukliame rinkinyje, autorius mielai dalijasi su skaitytojais jam brangiomis eilėmis, daugiausia skirtomis artimiems žmonėms, politiniams įvykiams Lietuvoje ir, be abejo, prisiminimams iš tų siaubingų Sibiro tremties laikų, kurie tvirtai įsirežė jo atmintin.

B. Latvys (d.) po darbo prie barakų su draugu estu 1955 m. vasara.

Prisipažinsiu, kad apie šios knygelės atsiradimą sužinojau būdama čia, Amerikoje, ir su nekantrumu laukiau, kada galėsiu šia puikia žinia pasidalinti su „Draugo” skaitytojais. Kai tik gavau šią knygelę, tuoj pat puoliau ją skaityti. Skaičiau ir verkiau... Gal dėl to, kad daugelis eilių yra skirti mano artimiems žmonėms, gal dėl to, kad kai kurių jau nebėra tarp artimųjų, o gal ir dėl to, kad Bronislovas turi tą Dievo dovaną, sugebėjimą suvirpinti kiekvieno klausytojo ir skaitytojo širdį.

Iš vaikystės prisiminimų

Visų pirma labai didžiuojusi savo tėveliu, kad jis nenuleidžia rankų, yra pagal metus sveikas (jo mėgstamas posakis), ir esu laiminga, kad nors kruopelytę paveldėjau jo talento. Taip pat, kaip ir jis, mėgstu save išreikšti rašydama, tačiau eiliuoti – tai jau ne man. Jis net mus mažas su sesute Silvija bandė išmokyti rašyti eiles. Atsimenu, jis sugalvodavo temą, o mes turėdavome kurti. Sunkiai mums tada sekėsi, o jam buvo vieni niekai. Dar būdama paauglė, esu aptikusi šūsnį tėvelio laiškų mamai, kurie būdavo nuo pirmos iki paskutinės eilutės parašyti eilėmis. Kaip godžiai tada aš juos skaitydavau. Jie man atrodydavo tokie romantiški, pilni ilgesio ir meilės. Kai kurie eilėraščiai būdavo humoristiniai – tai labai būdinga Latviui. Ir žmonės, kurie jį artimiau pažįsta, turbūt niekad nematė jo susiraukusio. Kaip jo jaunesnioji sesuo Adelė, knygelės pristatyme mini, Bronius jai yra gerumo, kantrumo ir ramybės pavyzdys. Nenuostabu, kad visos mano draugės jį buvo tiesiog įsimylėjusios dėl jo linksmo būdo ir įgimto humoro jausmo.

Truputis biografijos

Koks gražus vardas Dainava,
Lyg tėviškė, lyg Lietuva...
Bet aš brangesnio nerandu
Ir mintyse į jį skrendu...
(ištr. iš eilėraščio „Gimtą kaimą prisiminus“)

Knygelės pavadinimas pasirinktas neatsitiktinai. Bronislovas Latvys gimė 1932 metais sausio 1 d. Mikačių kaime (dabartiniame Ukmergės raj.), prie Armonėlės upelio. Gimęs daugia vaikėje šeimoje ir anksti netekęs

rašo, nors ten buvo visai pasiligojęs ir būdamas vos ne dviejų metrų ūgio svėrė tik 50 kilogramų, apsirgęs gelta vos nenumirė, tačiau buvė ir šviesių dienų. Kad ir prisiminimas apie krapų kupstelių, augusių prie barako. Kai niekas nematydavo, Bronislovas kartu su kitais kaliniais nusiskindavo po šakelę ir pasigardindavo savo skystą avižinę sriubą, kuri jiems, tada atrodė, įgaudavo nepaprasto skonio. O ir Velykos, per kurias po 5 metų pasimatė su savo mama, buvo pačios nuostabiausios ir maistas atvežtas mamos, kuri jį sugebėjo sunkiai dirbdama sutaupyti, pats skaniausias.

Bronislovas labai vertino pažintį su ten sutiktais žmonėmis. Kai kurie iš buvusių kalinių jam tapo tikrais gyvenimo mokytojais, juk buvo išsiusta daug šviesių ir nekaltų žmonių. Jis puikiai atsimena vieno lietuvių partizano tatuiruotės žodžius: „Mirsiu už Lietuvos laisvę.” Kai jo klausaisi, savotiškai susigraudini, tačiau kartu jauti ir optimizmą. Latvys sugeba viską pateikti labai vaizdingai ir dar tas jo humoro jausmas, kaip koks kipšiukas, visur išlenda. Jis sugeba pasišaipyti iš savęs ir iš situacijos, kas, mano manymu, būdinga tik labai stipriems žmonėms. Štai ir dabar, atsiuntęs savo eilėraščių rinkinį, be jo prikrovė daugybę anekdotų, iškirptų iš Lietuvos spaudos. Jis visuomet juos mėgo ir kai paskambinusi pasigyriau, kad gavau jo knygelę, pirmas klausimas buvo, ar anekdotus gavau? Pagalvojau sau, tai kas jam svarbiau: ar ta knygelė, ar

anekdotai? Manau, kad humoro jausmas jam padeda atitrūkti nuo tų skaudžių prisiminimų. Jis su didžiuli entuziazmu dalyvauja įvairiose humoristinėse televizijos programose, į kurias pasiunčia savo sukurtus ketureilius.

Begalinis patriotizmas

Šaltas dar šaltas pavasarėlis,
Dienomis dar lyja,
Bet mielesnio krašto nėr,
Kuriam širdis atgyja.
(ištr. iš eilėraščio „Sugrįžkit“)

Turbūt vien dėl tėvelio laiškų vieną dieną viską mesim ir su vyru grįšim į Lietuvą. Jis taip myli savo šalį, savo kalbą, Lietuvos žmones, gamtą, kad negali likti abejingas. Jis net kiaušinius per Velykas nudažė trispalvės Lietuvos vėliavos spalvomis. Tą savo meilę nepriklausomai Lietuvai ir pasididžiavimą, kad esi gimęs lietuviu, taip iškiepėjo mums vaikams, kad net pati kartais pastebiu, kaip su įniršiu puolu įrodinėti čia, Amerikoje, kad aš ne rusė, o lietuvė. O jo anūkas, Mantas, ne kartą buvo giriamas istorijos mokytojos, kad žino apie nepriklausomos Lietuvos istoriją daugiau, negu parašyta vadovėliuose. Aišku, kieno nuopelnas. Bronislovas kaip visuomet su humoru primena, kad juos tai į Sibirą su šautuvais varė, o mes, atseit su vyru, savo noru į tą „katorgą” (Ameriką) išvažiavome.

Nukelta į 8 psl.

B. Latvio šeima (iš k.): dukrytės Silvija ir Aušrinė, žmona Irena. Nuotraukos iš asmeninio Latvių archyvo.

LIETUVOS SAVAITĖ

ANDRIUS NAVICKAS

Apie valdžios alergiją kritikai

Sparčiai slystame ten, iš kur jau, regis, buvome ištrūkę. Sovietinio totalitarizmo laikotarpiu specialiai iš-treniruoti politrukai uoliai sergėjo, idant niekas nereikštų nuomonės, kuri skirtųsi nuo visuotinai privalomos ideologijos. Nesusipratėliai buvo griežtai auklėjami, bauginami ar net sudorojami. Deja, dviem dešimtmečiams prabėgus nuo Sąjūdžio gimimo, vėl tenka įrodinėti paprasčiausius demokratijos principus.

Pavyzdžiui, kad žurnalistas turi teisę kritikuoti kolegą. Galima su tokia kritika nesutikti ar net atrėžti: „matai krislį mano akyje, tačiau nepastebi rąsto savojoje“, tačiau rengti uždarus kritiško žurnalisto pasmerkimo posėdžius ir dėstyti, jog paklusnumas darbovietai yra svarbiau nei tiesos siekis – tai jau sovietinių įpročių šėlsmas. Tiesa, dar ne pats stipriausias. Pakanka prisiminti prieš kelėtą metų valdžios surengtą kampaniją prieš pilietines organizacijas, švaistantis tuo pačiu „nelojalumo valstybei“ (šia fraze paprastai dangstomas valdančiųjų nepakantumas kritikai) kaltinimu. Aukščiausi valstybės pareigūnai puolė aktyviausias pilietines organizacijas kaip visų blogybių šaltinį. Dar ryškiau sovietinės sistemos ilgesys prasiveržė, kai Socialdemokratų frakcijos seniūnė Seime Irena Šiaulienė įregistravo Seimo nutarimo projektą dėl laikinosios komisijos, kuri, pasitelkusi specialiąsias tarnybas, aiškintųsi, kodėl dalis politikų bei tūkstančiai piliečių išdrįso suabejoti „Leo LT“ projekto tikslingumu Lietuvos valstybei.

Tąsyk pamaniau, kad parlamentarė paprasčiausiai neatlaikė įtampos ir užsimiršo, kad gyvename jau ne sovietinėje santvarkoje ir jos disertacijos apie komjaunimo vaidmenį ideologinėje kovoje prieš kitaminčius teiginiai neturėtų būti taikomi nepriklausomoje Lietuvoje. Deja, regis, tenka kalbėti ne apie nuovargį, bet apie į kraują įaugusį mąstymo būdą. Nes štai ir vėl ponias I. Šiaulienė viešumon mestelėjo pareiškimą, kuriame nirsutama dėl kitos nuomonės išsakymo. Socialdemokratų frakcija Seime išplatino savotišką atsaką į kelių šimtų visuomenininkų bei kultūros veikėjų laišką LRT tarybai. Vienas jo akcentų – pagrūmojimas tiems diplomatams, kurie išreiškė savo požiūrį dėl LRT darbo. Pasirodo, diplomatinėje tarnyboje dirbantis žmogus neturi teisės išsakyti nuomonės, koks nacionalinis transliuotojas geriausiai atitinka visuomenės interesus, na, o LRT direktoriaus kritika, kiek suprantu, apskritai prilyginama valstybės išdavystei.

Būtų juokinga, jei nebūtų slogu. Tarsi turime galiojančią Konstituciją, kurioje įtvirtintas sąžinės ir žodžio

laisvės principas. Jei kai kuriems parlamentarams sudėtinga suprasti Konstituciją, patariu perskaityti dar 1998 metais Konstitucinio Teismo paskelbtą išaiškinimą, kuriame teigiama demokratinėje visuomenėje žmogui laiduojama teisė laisvai susidaryti savo nuomonę apie visuomeninius reikalus, laisvai juos aptarinėti. Bendriausias viešų ginčų visuomenės gyvenimo klausimais tikslas – ieškoti visuomenei rūpimos tiesos. Ginčų metu įvairios informacijos pagrindu susikurianti žmonių politinė valia užtikrina atstovaujamosios demokratijos veikimą. Piliečiams laiduojama teisė reikšti kritinę nuomonę ar požiūrį, skleisti kritinę informaciją apie valstybės įstaigų ir pareigūnų darbą. Konstitucija draudžia persekioti už kritiką.

Sutinku, jog valdžiai lengviau buvo sovietmečiu ir didelė pagunda šiandien ne bandyti derinti skirtingus piliečių interesus, bet per politrūkus diegti valdžios neklystamumo sampratą, ne tarnauti žmonėms, bet reikalauti, jog visuomenė aptarnautų valdžioje esančius. Kitas klausimas – ar iš tiesų mes norime sovietinio totalitarizmo ilgesiu persmelktos valdžios?

Netikiu, kad savo pilietinę nuomonę išreiškę diplomatai sulauks nuobaudų. Jų puolimas, į kurį įsijungė ir dabartinei valdžiai artimos žiniasklaidos priemonės, pirmiausia skirtas pagąsdinti tiems, kam nepatinka dabar vykstantys procesai, bet garsiai nepritarimą išsakyti nedrąsu. Prisiminkime, kad būtent žmonių baimė buvo svarbiausia sovietinės sistemos gyvavimo prielaida. Sistema žlugo, kai žmonės pradėjo vaduotis iš baimės, viešai pradėjo kelti nepatogius klausimus, nesutikti su valdžios skleidžiamu melu. Šiandien įvairūs įvaizdžio kūrėjai tikina, kad pasauliui turime prisistatyti kaip drąsi tauta. Tačiau ar iš tiesų dar turime vidinės drąšos, ar jau visą ją išbarstėme duobėtoje pokomunistinėje tikrovėje ir dabar slystame ten, kur, atrodo, niekada nebegrįšime. Netrukus po sovietinės imperijos žlugimo žymus rusų mąstytojas Sergej Averincev rašė: „Nenoriu būti niūriu pranašu, tačiau, deja, matau: jei, neduok Dieve, vėl tektų susidurti su sunkiu išbandymu, jei atsirastų jėga, paniekinanti bet kokias moralės normas, jai nebus sunku atrasti žodžių kaukę ir galbūt net įtvirtinti totalitarizmą, išoriškai nepanašų į jokių iki šiol buvusius“. Ši pranašystė neišsipildys tik vienu atveju, jei atrasime drąšos kelti nepatogius klausimus, priešintis melui, būsime vieningi ir prisiminsime, kad valstybė priklauso tautai, o ne gerkai prarūgusiai valdžios „grietinėlei“.

Sustabdyta Mažeikių naftos perdirbimo gamykla

Vilnius, birželio 16 d. (BNS) – Trenkus žaibui ir sutrikus elektros bei garo tiekimui, pirmadienį po pietų sustabdyta bendrovei „Mažeikių nafta“ priklausanti Mažeikių naftos perdirbimo gamykla. Tai pirmas kartas įmonės istorijoje, kai ji visa buvo priversta avariniu būdu sustoti.

Ūkio ministras Vytautas Navickas pranešė, jog įtariama, kad į transformatorių, kuris priklauso elektrą ir garą gamyklai tiekiančiai Mažeikių elektrinei, trenkė žaibas.

Anot jo, tai nelaimė, tačiau jų pasitaiko, ir svarbiausia dabar – išsiaiškinti priežastis. Ūkio ministro teigimu, Valstybinė energetikos inspekcija sudarė specialią komisiją, kuri įvardys tikrąsias sutrikimo priežastis.

Pati įmonė pranešė, kad dėl kol kas nenustatytų priežasčių krito

įtampa elektros tiekimo sistemoje, todėl naftos produktų gamykla avariniu būdu buvo sustabdyta.

Lenkijos naftos susivienijimo „PKN Orlen“ valdomos „Mažeikių naftos“ ir skirstomųjų tinklų įmonės VST (Vakarų skirstomieji tinklai) specialistai aiškinasi tiksliai priežastis, dėl ko sutriko elektros tiekimasis.

„Mažeikių naftos“ atstovas Rosvaldas Gorbačiovas teigė, kad sutrikimas yra visapusiškas – stovi visi gamyklos įrenginiai, kuriuos po to reikės vėl paleisti.

Šių metų sausį Mažeikių gamykla vėl pradėjo veikti visu pajėgumu po daugiau nei metus trukusio remonto. 2006 metų spalį vienas didžiausių įmonės įrenginių – vadinamoji didžioji kolona – buvo nusiaubta didelio gaisro.

„Misija Sibiras“ sulaukė dar neregėto jaunimo skaičiaus

Vilnius, birželio 14 d. (ELTA) – Penktą kartą rengiama lietuvių jaunimo ekspedicija „Misija Sibiras“ lietuvių tremtinių keliais šįmet sulaukė didžiausio jaunimo dėmesio – net šimto žmonių į vieną vietą.

Liepos 3 d. iš Vilniaus į Maskvą pajudėsianti grupė ištvermingiausių jaunuolių keliaus nuo Krasnojarsk iki Irkutsk, lankydami lietuvių tremties vietas, kapines, bendraudama su vietos jaunimu.

Pasak ekspediciją rengiančios Lietuvos jaunimo organizacijų tarybos prezidento Šarūno Frolenkos, šįmet į Sibirą vyksta per 20 jaunuolių. Didžiausias išbandymas jiems, pasak organizatorių, – 20 dienų gyventi Si-

biro sąlygomis, įveikti didelius atstumus nenuspėjamais Sibiro keliais ir ilsėtis be viešbučių patogumų.

„Šįmet atranka buvo pati gausiausia – gavome daugiau kaip 1,600 anketų, o tai prilygsta pirmųjų trejų metų anketų skaičiui kartu sudėjus. Atrinkome labiausiai motyvuotas ir atitinkančias misiją. Vėliau 80 žmonių grupę pakvietėme į bandomąjį žygį Varėnos miškuose ir po jo atrinkome pačius ištvermingiausius,“ – aiškino Š. Frolenka.

Pasak jo, į ekspediciją atrenkami tik jauni žmonės, nors neabejojama, kad žygį įveiktų ir nemažai buvusių tremtinių, atšiaurių Sibiro sąlygų užgrūdintų dar jaunystėje.

Kaune leidžiamame laikraštyje – sovietinių laikų ilgesys

Vilnius, birželio 14 d. (BNS) – Kaune už neįvardijamų rėmėjų pinigų leidžiamas laikraštis rusų bendruomenei šlovina okupacinę sovietų kariuomenę, o NATO valstybių politikus vadina išsigimėliais.

Laikraštis rusų kalba „Kauno rusų pasaulis“ savo naujausiame numeryje, kuris skirtas Antrojo pasaulinio karo pabaigai paminėti, šovinininiu tonu užsipuola NATO bei Vakarų. Pergalės dienos proga laikraštyje spausdinama Lietuvoje gyvenančio buvusio sovietų karininko Michail Kačanov odė. Joje šlovinama visą pasaulį esą išgelbėjusi ir vien gerį, teisingumą bei laisvę nešusi sovietų kariuomenė.

Oficialus laikraščio leidėjas – G. Deržavin rusų literatūrinis klubas. Jo pirmininkas yra minėtasis M. Ka-

čanov. Tokie leidinukai neretai kreipiasi į Tautinių mažumų ir išeivijos departamentą (TMID) bei prašo finansavimo. Tačiau TMID generalinis direktorius Antanas Petrauskas sako, kad „Kauno rusų pasaulis“ valstybės paramos tikrai negauna.

Valstybės saugumo departamentas (VSD) atstovas Vytautas Makauskas patvirtino, jog ši tarnyba žino, kad toks laikraštukas leidžiamas. „VSD necenzūruoja laikraščius, tik prižiūri, kad leidėjai laikytųsi įstatymų, draudžiančių tautinės ir rasinės nesantaikos bei karo kurstymą“, – paaiškino jis. Pasak specialiųjų tarnybų darbuotojų, minėtame laikraštyje nėra atviro raginimo nuversti valdžią ar ko nors panašaus, todėl įstatymai nepažeisti.

Lietuvoje daugėja mirčių nuo narkotikų

Vilnius, birželio 14 d. (BNS) – Lietuvoje praėjusiais metais dėl narkotinių ir psichotropinių medžiagų vartojimo mirė 72 žmonės, tai 10 asmenų daugiau negu 2006 metais.

Kriminalinės policijos biuro Organizuoto nusikalstamumo tyrimo vyriausiosios valdybos duomenimis, pernai marihuanos (kanapių) atimta 160 kg, arba 2,2 karto daugiau nei 2006 m., aguonų ir jų dalių ekstrakto

– beveik 82 litrai, arba 1,9 karto daugiau, heroino – 6,4 kg, arba 33 proc. daugiau. 2007 m. narkotikų „gatvės“ kainos išliko panašios kaip 2006 m., tačiau, palyginti su 2000 m., dauguma narkotikų atpigo.

Valstybinio psichikos sveikatos centro duomenimis, pernai į gydymo įstaigas kreipėsi 318 žmonių, nusprenususių gydytis nuo priklausomybės nuo narkotikų.

„DRAUGAS“ – išeivijos ir Lietuvos jungtis!

www.draugas.org

Pasaulio naujienos

(Remiantis AFP, Reuters, AP, Interfax, ITAR-TASS, BNS žinių agentūrų pranešimais)

Airijoje nugalėjo Lisabonos sutarties priešininkai

Prieš Lisabonos sutartį pasisakė 53,4 proc. balsavusiųjų.

Reuters nuotr.

Dublinas, birželio 16 d. (AFP–BNS) – Lisabonos sutarties priešininkai užtikrintai laimėjo 36 iš 43 Airijos rinkimų apygardų. Kaip rašo tinklalapis ireland.com, prieš sutartį pasisakė 53,4 proc. balsavusiųjų, už – 46,6 proc. Rinkėjų aktyvumas buvo 53,1 proc. Iš viso už sutartį balsavo 752,451 airių, prieš – 862,415.

Europos reikalų ministras Dick Roche savo ruožtu pranešė, kad Lisabonos susitarimą atmetė daugiausia kaimiškųjų rajonų ir miestų darbininkų rajonų gyventojai, o miestų vidurinioji klasė balsavo „už“.

Prancūzijos prezidentas Nicolas Sarkozy, ėmėsis spręsti krizę dėl airių pareikšto „ne“ Europos Sąjungos (ES) pertvarkų sutarčiai, pirmadienį išvyko į Čekiją susitikti su centrinės Europos šalių vadovais.

Airijos rinkėjams per referendumu-

mą atmetus Lisabonos sutartį, 27 narių ES kilo didelis sąmyšis, kuris gali sužlugdyti pastangas pertvarkyti Bendrijos įstaigas.

Šeštadienį Prancūzijos prezidentas paragino ES šalis laikytis kurso ir toliau tęsti sutarties tvirtinimą, kad būtų išvengta krizės dėl Airijos pareikšto „ne“. Lisabonos sutartį dar turi patvirtinti Čekija, o Lenkijos prezidentas Lech Kaczynski dar turi pasirašyti balandžio mėnesį parlamente priimtą sutarties patvirtinimo dokumentą.

Čekijos prezidentas Vaclav Klaus sakė, kad Lisabonos pertvarkų sutartis žlugo ir kad jos po airių atmetimo nebegalima tvirtinti. „Airijos ‘ne’ yra laisvės ir proto pergalė prieš dirbtinius planus ir Europos biurokratiją“, – sakė V. Klaus.

Iowa dėl potvynio namus paliko tūkstančiai žmonių

Nelaimės prasidėjo po gegužės 25 dieną praužusio viesulo.

Reuters nuotr.

Des Moines, Iowa, birželio 15 d. (AFP–BNS) – Iowa didžiausi miestai užlieti, o tūkstančiai gyventojų dėl patvinusių upių turėjo palikti savo namus.

Neatlaikius pylimui prie upės, vandeniui buvo užlieta didelė Des Moines, kuriame gyvena 200 tūkst. žmonių, dalis, ir pareigūnai baiminasi, kad po numatomos audros upės vandens lygis gali dar labiau pakilti. Valstijos sostinėje drumzlini Des Moines upės vandens apsemė kelis tiltus ir plūdo į gatves, užliedami maždaug 200 namų ir 40 įstaigų rajoną.

Dėl itin prastų oro sąlygų valstijoje nuo gegužės 25 d. žuvo mažiausiai 16 žmonių, o tūkstančiai neteko namų. Nelaimės prasidėjo po gegužės 25 d. praužusio viesulo. Dar 5 žmonės dėl potvynių ir viesulų žuvo kitose JAV Vidurio vakarų dalyse.

Dideli potvyniai kilo visame regione. Tai svarbus grūdinių kultūrų auginimo regionas, todėl potvyniai tikriausiai dar labiau paveiks ir taip dideles maisto produktų kainas, nes, pradiniais apskaičiavimais, bus prarasta iki 20 proc. Iowa grūdinių kultūrų derliaus.

EUROPA

ROMA

Popiežius Benediktas XVI kelione į Pietų Italiją pasinaudojo tam, kad paragintų į karštus ginčus dėl imigracijos įsivėlusius italus parodyti svetingumą neturtingiems ir kenčiantiems žmonėms, kurie atvyksta į jų šalį ieškoti geresnio gyvenimo. Popiežius tai sakė savaitgalį lankydamasis Italijos pietuose esančiame Brindizio uostamiestyje, į kurį jau ne vieną šimtmetį atvyksta imigrantai ir pabėgėliai. Per Mišią, kurios šiame mieste vyko po atviro dangumi, homiliją Benediktas XVI kalbėjo apie užuojautą tiems, kuriems reikia pagalbos. Savo klausytojams jis pasakė, kad „Kristus mokė meilės ir labdaros silpniesiems ir neturtingiesiems“. Per savaitę į Italiją atvyksta šimtai migrantų, juos dažnai jūroje iš perpildytų ir prastai įrengtų laivų, plaukiančių iš Šiaurės Afrikos, paima italų pareigūnai.

TALINAS

Estija apsvairstė galimybę šalyje atsiskaitymams naudoti eurą. Estijos centrinis bankas pasirengęs leisti tokius atsiskaitymus, jei mokėjimai atitiks oficialų kursą, nustatytą Centrinio banko, ir bus sudaryta atitinkama pardavėjo ir pirkėjo sutartis. Finansų specialistai teigia, kad tokia tvarka neprieštaruoja įstatymams, pagal kuriuos vienintelė atsiskaitymo valiuta Estijoje yra Estijos krona. Estijos banko leidimas lygiagrečiai naudoti kitą valiutą kai kurių stebėtojų vertinama kaip mėginimas vienašališkai pereiti prie euro, nepaisant Europos Sąjungos nuostatų ir Maastrichto reikalavimų.

KIJEVAS

Ukrainai įstojus į NATO abiejų šalių piliečiams gali būti įvestos vizos, pareiškė Rusijos vicepremjeras Sergej Ivanov. Pasak vicepremjero, milijonams rusų, kurių giminaičiai gyvena Ukrainoje, įvedus vizų režimą neišvengiamai taptų daug sunkiau palaikyti šeimyninius, ekonominius ir verslo santykius. S. Ivanov

AZIJA

BEIJING

Pietvakarių Kinijoje iš praėjusį mėnesį įvykusio žemės drebėjimo epicentro teritorijos dėl lietaus sukeltų nuošliaužų pavojaus iškeldinama iki 70 tūkst. žmonių, pirmadienį praneša valstybinė žiniasklaida. Pastarosiomis dienos dėl liūčių Kinijos pietuose ir rytuose žuvo mažiausiai 65 žmonės. Kylantis didelių upių vanduo privertė vyriausybę sekmadienį paskelbti pavojų nuo potvynių nukentėjusiose vietovėse, kur liūtys numatomos ir ateinančiomis dienomis. Potvyniai jau paveikė beveik 18 mln. žmonių, buvo sugriauta ar apgadinta daugiau 141 tūkst. namų, nurodė vyriausybė.

ARTIMIEJI RYTAI

BEIRUTAS

JAV valstybės sekretorė Condoleezza Rice pirmadienį netikėtai atvyko į Libaną, kad paremtų naują šios neramumų krečiamos šalies prezidentą. „Vyktu į Libaną, kad susitikčiau su prezidentu ir surengčiau derybas su įvairiais Libano pareigūnais“, – žurnalistams pakeliui į Beirutą iš Tel Avivo sakė C. Rice. „Vyktu ir tam, kad išreikščiau Jungtinių Valstijų paramą Libano demokratijai“, – sakė ji.

JERUZALĖ

Izraelis ir Sirija savaitgalį atnaujino netiesiogines taikos derybas, kurioms tarpininkauja Turkija, pirmadienį pranešė Izraelio kariškių radijas. Du artimi Izraelio premjero Ehud Olmert patarėjai nuvyko į Turkijos sostinę Ankarą dalyvauti naujame derybų rate. Izraelio prezidentas Shimon Peres sekmadienį viešai paragino Siriją pradėti tiesiogines derybas, pavyzdžiu nurodydamas buvusį Egipto prezidentą Anwar Sadat, kuris sudarė taikos susitarimą su žydų valstybe.

ATLANTIC Express Corp.

1-800-775-SEND

www.atlanticexpresscorp.com

Ocean Freight

Krovinių gabenimas laivu į visas pasaulio šalis.

Air Freight

Krovinių gabenimas lėktuvu į visas pasaulio šalis.

Auto Export

Automobilių pirkimas bei siuntimas į visas pasaulio šalis.

Trucking

Krovinių parvežimas visoje Amerikoje.

Small Packages

Smulkių siuntinių siuntimas bei pristatymas į namus Lietuvoje, Latvijoje, Estijoje, Baltarusijoje bei Ukrainoje.

8801 78th Ave Bridgeview, IL 60455 Tel. 1 708-599-9680

Fax. 1 708-599-9682 Tel. 1 800-775-7363

TĖVAS IŠ DIDŽIOSIOS RAIDĖS

Atkelta iš 5 psl.

Pagarba šeimai ir moteriai

Prieš vestuves tau pasakiau,
Kad visad būsiu geras tau,
Bet ištesėti žodžių tų
Kartais būna taip sunku...
(ištr. iš eilėraščio mylimai
žmonai Irenai 70 metų
jubilejaus proga)

Turbūt nebūsiu labai nekukli, jei prisipažinsiu, kad norėčiau tokio vyro kaip mano tėvas. Visų pirma, neteko matyti vyro, kuris taip mylėtų ir gerbtų savo mamą, mano močiutę. Mat ji jam pavadavo ir tėvą, ir motiną, tėveliui mirus nuo širdies ydos, kai Broniukas buvo dar visai mažas. Atsimenu, kai močiutė buvo dar gyva, tačiau labai sirgo, jis važiuodavo, nors pats yra nušalęs kojas ir žaizdos niekad neužsitraukia, iš Vilniaus į Ukmergę, maitindavo ją ir plaudavo jos kojas. Jis tai darydavo su tokia sūnaus meile ir taip švelniai, tarsi norėdamas nors kuo nors palengvinti sergančios ir tiek gyvenime vargo ir neteisybės patyrusios mamos dalia. Turbūt jo mama ir yra tas tikros Motinos ir Moters pavyzdys, kuri, nepaisant vargo, nelaimingo likimo, išliko šviesi, miela, darbšti ir be galo kantri. Bronislovas yra tikras romantikas ir, aišku, džentelmenas. Mano mama turbūt net nesuvokia, kaip jai pasisekė. Gėlės nenuvysta jų namuose. Ir visai nereikia didelių progų ar didelių puokščių – užtenka žibučių, surinktų miškelyje ir padovanotų su atėjusiu pavasariu ar laukinių gėlių, parvežtų iš sodo. Keista, juk, atrodytų, Bronislovas jokių etikos mokslų neišėjo ir augo be tėvo, o ir jaunystė, praleista Sibire, taip pat ne iš pačių romantiškiausių buvo. Tad dabartiniais vyrams reiktų neieškoti pasiteisinimų, o to pasimokyti iš mūsų tėvų.

Tėvas iš didžiosios raidės

Turbūt ne vienas vaikas tik suaugęs suvokia, kad tėvai sakydami „aš noriu tau tiktai gero“, tikrai tai turi omeny. Galiu priskirti save tų vaikų grupei. Įsivaizduoju, kiek nervų prigadinau savo tėvams, o ypač tėveliui, paauglystės metais. Ir vien dėl to, kad man atrodė, jog jis per daug griežtas. O iš tikrųjų, tai buvo jo meilė ir norėjimas apsaugoti mane nuo gyvenimiškų klaidų. O vaikystė? Tai tik pasvajoti tokios galima būtų. Nors mano tėvai nebuvo iš tų turtingųjų, nes dirbo intelektualinį darbą, mums su seserim nieko netrūko. Jie mus skatino mokytis, vedžiojo į visokius būrelius, teatrus, futbolą, kurį pats labai mėgo, o mes neatsisakydavome, nes gaudavome po dvi

porcijas ledų. Į Palangą važiuodavome taip pat kiekvieną vasarą. Aišku, dabar gerai suprantu, kokia kaina. Mano tėvas yra vienas iš tų žmonių, kuriam visada, visur gerai ir niekad nieko nereikia, nes yra visko pertekęs (dar vienas jo posakių). Kiek kartų jis miegodavo ant sudedamos lovelės, o valgyklose, kad tik mes su seserim būtume sočios, nesididžiuodamas suvalgydavo tai, ką palikdavome.

Negaliu nepasidalinti viena istorija iš vaikystės, sukėlusios daug juoko. Vieną kartą, kaip visuomet taupumo sumetimais, atostogaujant Palangoje tėveliui teko miegoti fojė ant sudedamos lovelės. Lovelė stovėjo tiesiai už televizoriaus. Bronislovas palaukė, kol visi turistai baigė žiūrėti televizijos programą ir šviesai vestibulyje užgęsęs įsitaisė miegoti. Už kelių minučių atslūkino įkaušęs viešbučio gyventojas ir bandė įjungti televizorių, kai tuo tarpu iš už jo pasigirdo ramus, storas balsas: „Programa baigta.“ Galima buvo įsivaizduoti to pagėrusio turistito būseną. Tamsoje juk nieko nesimatė. Kitą rytą tėvelis mums ramiai viską papasakojo ir dar parodė tą vyrą ant laiptų, kuris net nenutuokė, kad tai buvo mano tėvo eilinis „šposas“.

Galėčiau pripasakoti daugybę su tėveliui susijusių nuotykių, nes labai mėgo dūkti su vaikais. Prigalvodavo neįprastų žaidimų, o jo pasakos būdavo pačios nuostabiausios, paties sukurtos ar pagražintos, ir visą laiką vis kitokios. Mes tiesiog išsižioję jo klausydavome. Ypatingai mėgdavome pasaką apie „Vištytę ir gaidelį“ ir pasakojimą apie Vytautą Didįjį, kai Lietuvos valdos siekė net Juodąją jūrą. Net dabar, kai skambinu į Lietuvą, su malonumu kalbuosi su juo, nes jis visuomet turi įdomių naujienų, o gal tiesiog sugeba iš pačio paprasčiausio dalyko sukurti stebuklą ir visuomet yra geros nuotaikos. Po pasikalbėjimo su juo suprantu, kad gyvenimas tikrai puikus ir dejuoti – nevalia! Nenuostabu, kad jį visi gerbia ir myli. Visi mėgsta linksmus, išmintingus žmones, juk niurzgų ir taip užtenka.

Manau, kad iš tokių kaip mano tėvelis žmonių reikėtų pasimokyti kantrybės, gėrio ieškojimo ir atradimo, pagarbos vyresniems, moteriai, ir aišku, optimizmo. Norėtusi ir to humoro jausmo šiek tiek išmokti, tačiau su pastaruoju turbūt yra šiek tiek sunkiau: arba jį turi, arba ne. Kiek prisimenu, jo šeimoje tai ne retenybė.

Bronislovas Latvys skiria šią knygėlę savo mylimai žmonai Irenai, savo mamai, artimiesiems, draugams ir visiems Lietuvos žmonėms. Yra labai dėkingas seseriai Adelei už jos išleidimą.

LYDI ŠVENTADIENIS

XI eilinė savaitė

Matydamas minias, jis gailėjosi žmonių, nes jie buvo suvargę ir apleisti lyg avys be piemens. Tuomet jis tarė mokiniams: „Pjūtis didelė, o darbininkų maža. Melskite pjūties šeimininką, kad atsiųstų darbininkų į savo pjūtį.“ Pasišaukęs dvylika mokinių, Jėzus suteikė jiems valdžią netyrosioms dvasioms, kad išvarinėtų jas ir gydytų visokias ligas bei negales. Dvylikos apaštalių vardai: pirmasis Simonas, pavadintas Petru, ir jo brolis Andriejus; Zebediejaus sūnus Jokūbas ir jo brolis Jonas; Pilypas ir Baltramiejus; Tomas ir muitininkas Matas; Alfiejaus sūnus Jokūbas ir Tadas; Simonas Kananietis ir Judas Iskarijotas, kuris ir išdavė jį. Šituos dvylika Jėzus išsiuntė, duodamas jiems nurodymų: „Nenuklyskite pas pagonis ir neužsukite į samariečių miestus. Verčiau lankykite pražuvusias Izraelio namų avis. Eikite ir skelbkite, jog prisiartino dangaus karalystė. Gydykite ligonius, prikelkite mirusius, apvalykite raupsuotus, išvarinėkite demonus. Dovanai gavote, dovanai ir duokite!“

(Mt 9,36 – 10,8)

Minia ir bendruomenė (Mons. Adolfo Grušo pamąstymas)

Skldant Evangelijos puslapius, kur dažnai regime Jėzų, apsuptą minių, ko gero, galėtume padaryti išvadą, kad Dievui minia patinka. Tokia mintis tikrai būtų labai priimtina visiems tiems, kurie savo populiarumą matuoja surinktomis gerbėjų miniomis ar viską vertina, remdamiesi statistikos duomenimis.

Įsiklausius į šio sekmadienio Evangelijos skaitinį, reiktų patikslinti: taip, Dievas mėgsta minias, tačiau nenori, kad jas sudarantys žmonės ir toliau liktų minia. Jis trokšta mus pagydyti iš tos ligos, vadinamos minios sindromu, kuomet žmogus minioje tampa nepastebimu. Ne veltui, kaip rašo evangelistas, matydamas minias Jėzus gailėjosi žmonių, nes jie buvo suvargę ir apleisti, tarsi avys be piemens. Dievui reikia ne minios, bet tautos. Jam reikia žmonių, o Jis mato prieš save tik minią: anonimišką, pavargusią, nemylimą, nusivylusią gyvenimu. Apie tai Išganytojas ir kalba mokiniams, pasiūsdamas juos pas tuos žmones, suteikdamas jiems valdžią piktosioms dvasioms. Jis įjungia apaštalus į savo paties meilę bei užuojautą žmogui, kad jie pajęgtų minią paversti Dievo tauta.

Tikriausiai pirma reiktų pasakyti, kuo skiriasi minia nuo bendruomenės. Kiekvienas mūsų rečiau ar dažniau susiduria su minia, patys tampame minios dalimi. Taip atsitinka, laukiant eilėje, susispaudus su kitais autobuse, įstrigus automobilių kamštyje, besistumdant prekybos centre. Kaip tik tada ir pajuntame, ką reiškia minia. Joje žmonės nepažįsta vienas kito. Neįmanoma žinoti ar bent numanyti mus tą akimirka supančių žmonių jausmų. Negalėčiau pasakyti, ar eilėje stovinti moteris su pilnu krepšiu produktų yra laiminga ar nelaiminga šeimoje. Nenumanau,

ar rimtas žmogus, aplenkiantis mane gatvėje, eina susitarti dėl atostogų kelionės, ar išklausyti mediko sprendimo, kuris, galbūt, tuojau atims jam gyvenimo džiaugsmo pojūtį. Nežinau, ar dėmesį patraukusi ir kažką tyliai sau šnabzdanti mergina meldžiasi ar kartoja kvailos dainelės žodžius. Neaišku, ar pro šalį praeinanti vienuolė yra padariusi taip pat ir artimo meilės įžadą.

Minioje kiekvienas saugo savo paslaptį, savo skausmą ir rūpesčius, bijo prabilti apie sunkumus, nes žino, kad jo rūpesčiai niekam nereikalingi, o ištikus nelaimei bent jau dauguma pasistengs delikaciai nususukti į kitą pusę. Minioje nėra žmogaus. Lieka tik žmonių masė...

Tapti bendruomene reiškia – pažinti vienam kitą, susitikti žvilgsniais ir nusišypsoti vienas kitam, klausytis, kalbėtis, jausti kitą žmogų. Kitais žodžiais tariant, tai reikštų išėjimą iš slėptuvės, kurioje užsitarome, galvodami, jog niekam nerūpime, jog nesame niekam reikalingi. Kaip tik dėl to Jėzus ir siunčia mokinius. Jam nerūpi sustatyti minią pagal ūgį, suorganizuoti ir vesti ją reikiama kryptimi, mokyti ją, rūpintis, kad ji vis augtų. Ne, Viešpačiui rūpi, kad minioje atsirastų žmonių, galinčių pasakyti, jog jie žino, kad yra svarbūs Dievui ir kitiems žmonėms, nebelaikančių savęs anonimine minios dalimi ir apie tai kalbančių kitiems. Apaštalai siunčiami, kad atrastų minioje žmones, pažvelgtų į jų veidus, kiekvieną pašauktų vardu. Kiekvienas Dievo tautos narys privalo žinoti, kad jis yra Dievo plane ir Jam rūpi.

Mes esame pašaukti išeiti iš minios... tiesiai į Dievo glėbį.

„Vatikano radijas“

MARGUTIS II LIETUVIŲ RADIOJO LAIDOS

Per WCEV radijo stotį 1450 AM banga
kiekvieną vakarą nuo 8 val. v. iki 8:45 val. v.
klauskite seniausios Amerikoje
lietuviškos radijo laidos

Tel. 773-476-2242

AMERIKOS LIETUVIŲ RADIOJO LAIDAS GALITE GIRDĖTI
INTERNETU www.wcev1450.com

ŠILUVOS BAZILIKA

Ištraukos iš vadovo piligrimams
„Šiluva: čia per amžius garbinamas Dievo Sūnus“
(Kauno arkivyskupija, 2006)

Nr. 5

1786-aisiais paveikslas vainikuotas – taip pagerbiant Dievo Motiną, kuriai užtariant prie šio paveikslo melddamiesi tūkstančiai žmonių patyrė Dievo malonių.

Paveikslo kilmė

Iš kur atvežtas šis Švč. Mergelės Marijos paveikslas, kaip jis atsirado Šiluvoje, galutinai nėra aišku. Kai kuriose populiariose Šiluvos istorijose pasakojama, kad šis paveikslas neva atrastas miške. Vargu ar tai gali būti istorinė tiesa. Tais laikais buvo įsigalėjusi tradicija garsiems paveikslams priskirti nepaprastą, beveik stebuklingą kilmę. Tad pasakojimas apie Šiluvos Dievo Motinos paveikslo suradimą miške veikiau liudija norą pabrėžti šio paveikslo garsumą ir maloningumą nei tikrąją jo kilmę.

Dauguma apie Šiluvą rašiusių autorių samprotauja, kad šis paveikslas veikiausiai atrastas po Marijos apsireiškimo iš žemės iškastoje skrynioje su vadinamuoju Šiluvos bažnyčios lobiu. Ten jis neva buvęs paslėptas Šiluvoje įsigalėjus kalvinams ir sunykus katalikų bažnyčiai. Ši paveikslo kilmės hipotezė atrodo gana įtikima, paaiškinanti kai kuriuos sunkiai suprantamus arba nežinamus dalykus, pavyzdžiui, kaip taip greitai šis paveikslas išgarsėjo. Taip pat šia istorija Dievo Motinos paveikslas vykusiai susiejamas su Marijos apsireiškimu.

Tačiau seniausie dokumentai šios paveikslo kilmės versijos nepatvirtina. Pirmą kartą apie garsųjį Mergelės Marijos paveikslą užsimenama vyskupo Jurgio Tiškevičiaus 1646 m. pranešime Šventajam Sostui. Vyskupas rašo, kad Šiluvos bažnyčioje esantis Švč. Mergelės paveikslas garsėja malonėmis ir dvasinėmis dovanomis, bet neužsimena, kad jis būtų rastas skrynioje. Seniausioje rankraštinėje kan. M. Svietkausko apie 1651 m. rašytoje Šiluvos istorijoje irgi nesakoma, kad garsusis paveikslas rastas atkastoje skrynioje, tik keliais žo-

džiais perteikiamas „senovės“ pasakojimas: „O apie Švč. Mergelės senąjį paveikslą, kuris buvo senoje bažnyčioje, pagal senovės pasakojimą, atrastą Šiluvos miške, yra tokia žinia, kad kalvinai paėmę bažnyčią, paveikslą sudegino.“

XVIII a. ir vėlesniuose šaltiniuose dažniausiai rašoma, kad paveikslas atrastas po Marijos apsireiškimo skrynioje drauge su kitu bažnyčios turtu. Vyskupas Antanas Tiškevičius 1748 m. rašytame pranešime Šventajam Sostui mini, kad stebuklingasis paveikslas „drauge su bažnyčios dokumentais buvo paslėptas žemėje po dideliu akmeniu“. Panašiai rašo ir vyskupas Jonas Liepacinskis, prašydamas popiežiaus įsteigti Šiluvoje infulatūrą, mat popiežiaus Pijaus VI bulėje garsusis Mergelės Marijos paveikslas minimas kaip buvęs paslėptas naujo eretikų siautėjimo.

Ši paveikslo kilmės versija buvo plačiai skleidžiama ir XX a. pradžioje, samprotauta, kad garsųjį paveikslą Šiluvos bažnyčiai tikriausiai padovanojo jos fundatorius, bet šią paveikslo kilmės istoriją galutinai paneigė meniniai jo tyrinėjimai, lyginimas su kitais panašiais Madonos paveikslais ir paskutinioji restauracija, prieš kurią atlikti nuodugnūs technologiniai tyrinėjimai – fizikiniai, cheminiai ir biologiniai.

Šiluvos Dievo Motinos su Kūdikiu paveikslą veikiausiai sukūrė vietinis dailininkas XVII a. 3 dešimtmetyje.

Užsakovas galėjo būti veiklusis Šiluvos klebonas Jonas Smola-Kazakevičius, rūpinęsis bažnyčios statyba. Paveikslą parūpinti galėjo ir jėzuitai. Mat jų vadovaujama Kražių kolegija buvo pasirinkusi Šiluvos Dievo Motiną savo globėja ir profesoriai su savo auklėtiniais keliaudavo į Marijos Gimimo atlaidus Šiluvoje.

Šiluvos Dievo Motinos atvaizdas – *Salus populi romani* kopija

Šiluvos Švč. Mergelės Marijos paveiksle nutapyta Marija ant kairės rankos laiko Kūdikį, aprengtą ilgu palijumi – apsiaustu. Jėzus dešine ranka laimina (lotynišku būdu – paskutiniai du pirštai prilenkti), o kairėje laiko Šventąjį Raštą. Marija apsisiautusi tamsiu apsiaustu, dengiančiu ir galvą. Kaktos gaubte – kryželis, virš galvos – dvylikos žvaigždžių vainikas. Dievo Motinos rankos sukryžiuotos – dešinioji uždėta ant kairiosios. Ties dešiniuotu petim – didelė šviesi aštuonkampė žvaigždė. Jos pagrinduose slypi kryžius, pirmųjų krikščionių laikytas Kristaus monograma. Tad žvaigždė Marijos petyje reiškia, kad ji yra Dievo Sūnaus Motina. Paveikslo kompozicija rodo, kad jis yra seno bizantiškojo ikonografinio tipo, vadinamojo *hodegetria* („Kelrodė“). Šio paveikslo pirmavaizdis – Marijos Snieginės (*Salus populi romani*) ikona, esanti Romoje, Švč. Mergelės Marijos didžiosios bazilikos Šv. Paulinos koplyčioje. Šios ikonos autorystė tradiciškai priskiriama šv. Lukui. Tad Šiluvos Dievo Motinos paveikslas yra vienos iš garsiausių ir labiausiai paplitusių Marijos ikonų kopija. **Bus daugiau.**

Akių ligos

ARAS ŽLIOBA, M.D.
AKIŲ LIGOS – CHIRURGIJA
219 N. Hammes Avenue
Joliet, IL 60435
Tel. 815-741-3220

DR. ŽIBUTĖ ZAPARACKAS
DR. PAUL KNEPPER
Akių ligos – chirurgija
150 E. Huron, Suite 1000
Chicago, IL 60611
Valandos pagal susitarimą
Tel. 312-337-1285

Dantų gydytojai

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.
DANTŲ GYDYTOJAS
Lietuviams sutvarkys dantis už prieinamą kainą.
Susitarimui kalbėti angliškai arba lietuviškai.
4647 W. 103 St., Oak Lawn, IL
55 E. Washington, Suite 2401,
Chicago, IL
Tel. 708-422-8260.

DR. JOVITA KERELIS
DANTŲ GYDYTOJA
9525 S.79 th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. (708) 598-8101
Valandos pagal susitarimą

Vidaus ligos

EDMUNDAS VIŽINAS, M.D., S.C.
VIDAUS LIGŲ GYDYTOJAS
Kalbame lietuviškai
6918 W. Archer Ave. Sts. 5 ir 6
Chicago, IL 60638
Tel. 773-229-9965
Valandos pagal susitarimą

DETROIT, MI

Šv. Antano šventė – atlaidai

Nors vasaros karštis aplankė mūsų valstiją, sekmadienį, birželio 8 d. visi keliai lydėjo į Šv. Antano parapiją Detroite, kur buvo švenčiama parapijos dangiško globėjo Šv. Antano šventė. Kleb. kun. Alfonsas Babonas pasakė šiai šventei skirtą atitinamą pamokslą. Meldėmės, kad Dievas per šv. Antaną globotų mūsų didelę parapiją ir mus visus. Mišių skaitinius skaitė Antanas Osteika.

Po Mišių į gražiai išpuoštą svetainę susirinko parapijiečiai, jų draugai ir svečiai net iš tolimesnių vietovių. Parapijos šeimininkė Pranciška Televičienė su talkininkių pagalba paruošė puikias vaišes. Veikė gėrimų bufetas ir gausi laimikių loterija.

LOS ANGELES, CA

Los Angeles Šv. Kazimiero parapijos naujienos

Noriu pristatyti mūsų bažnyčios planus, kuriuos esame numatę nuveikti šią vasarą. Pirmą, planuojame išdažyti bažnyčios vidų, pakeisti kilimą, įrengti naujus garsiakalbius bei mikrofonus, atnaujinti altoriaus apšvietimą, nupirkti naują altoriaus staltiesę, atnaujinti statulas bei visą kitą reikalingą inventorių, naudojamą apeigoms atlikti, taip pat reikia atnaujinti ir šonines bažnyčios patalpas. Yra dar daug kitų darbų, kurių, manau, neužtektų išvardyti. Darbus planuojame pradėti birželio 9 dieną. Darbo dienomis šv. Mišių nebus. Šv. Mišios bus aukojamos šeštadienį ir sekmadienį. Priklausomai nuo darbų

SIŪLO DARBĄ

Janitorial Area Manager
needed to cover accounts in
Chicago & suburbs. Experience in
training & managing employees
required. Fax resume to Carol
708-385-3379

IŠNUOMOJA

IŠNUOMOJAMAS GRAŽUS
2 MIEG. BUTAS
1624 50 CT., CICERO, IL
Tel. 708-656-6599

Po laimėjimų klebonas kun. Alfonsas Babonas padėkojo visiems darbininkams, talkininkams, visiems apsilankiusiems ir parėmusiems Šv. Antano parapiją. Artėjančių Antano/Antaninos vardinių progą, kun. Babonas pasveikino mūsų parapijiečius Antaną Osteiką, Antaniną Petrauskienę ir Antaną Strakšį.

Dalyviai džiaugėsi savo laimėjimais, o ypač, kad turėjo gerą progą smagiai praleisti sekmadienio popietę pabendraudami su draugais, artimaisiais, o kartu ir paremti savo parapiją. Šventė praėjo pakiliai ir šiltai nusiteikus.

Regina Juškaitė-Švobienė

CICERIEČIAI IŠ ARTI PAMATĖ SIBIRĄ

Apie jį kalbėjo ten buvęs Justinas Riškus

EDVARDAS ŠULAITIS

Minint Gedulo ir vilties dieną arba Tragiškuosius birželio įvykius, jaunas istorijos mokytojas iš York gimnazijos Elmhurst (IL) Justinas Riškus vaizdais ir pasakojimais supažindino Cicero (IL) ir apylinkių tautiečius su tolima praeitimi, kurią jis patyrė dalyvaudamas „Misija Sibiras – 2006“ ekspedicijoje.

Justinas buvo vienas iš dviejų Amerikos lietuvių jaunuolių, kurie 2006-ųjų rugpjūčio 7–21 dienomis kartu su Lietuvos jaunimo grupe leidosi tolimon kelionėn į Sibirą, kur prieš daugiau nei pusę amžiaus buvo ištremti šimtai tūkstančių mūsų tautiečių. Justinas ir kiti šios grupės nariai aplankė tremtinių kapus Rusijos šiaurėje esančioje Komijoje, lankėsi gerai žinomoje Vorkutoje, Intoje ir kitur.

Tą vasarą Sibire viešėjo trys ekspedicijos iš Lietuvos (ketvirtosios neįsileido Rusijos pareigūnai). Grupių pagrindinis tikslas buvo senųjų lietuvių kapaviečių sutvarkymas. Organizacinį darbą atliko Lietuvos jaunimo organizacijų taryba (LIJOT), kuri rūpinosi lėšų surinkimu kelionei. Beje, J. Riškaus kelionės išlaidas apmokėjo JAV Lietuvių Bendruomenė.

Jaunas vyras Cicero lietuviams parodė profesionaliai paruoštą trumpą vaizdajuostę apie šią kelionę. Vėliau jis demonstravo vaizdus iš įvairių tremtiniais apgyvendintų Sibiro vietovių, tarp jų – keletas išlikusių tremtinių lagerių.

Ekspedicijos metu jauniems lietuviams pavyko sutikti ir likusių gyventi Sibire tremtinių. Jaunuoliai daugiausia domėjosi žuvu-

Olimpija Baukienė, Justinas Riškus, jo tėveliai Rita ir Jurgis Riškai bei Marytė Remienė pasibaigus Gedulo ir vilties minėjimui. Jono Kuprio nuotr.

siųjų kapais, kurie šiandien niekieno neprižiūrimi, tik ekspedicijų iš Lietuvos metu jie šiek tiek yra aptvarkomi. Dauguma tų kapų pažymėti tik numeriais – čia palaidotų žmonių vardai ir pavardės nežinomi...

Vienoje iš Justino rodytų nuotraukų buvo matyti didelis smėlio laukas, kuriame palaidota nemažai tremtinių. Šiandien, kai tas smėlis naudojamas statyboms, čia užtinkama nemažai tremtinių kaulų...

Žuvusiems uždegtos žvakės

Birželio 8 d. rytą Šv. Antano parapijos bažnyčioje kun. dr. Kęstutis Trimakas atnašavo šv. Mišias, po kurių jų dalyviai ėjo į parapijos salę minėti programai. Čia susirinkusius rengėjai – JAV LB Cicero apylinkės valdybos nariai – pradžioje pavaišino

kugeliu, pyragu ir kava.

Minėjimo programą pradėjo JAV LB Cicero apylinkės pirmininkas Mindaugas Baukus. Audronė Bernatavičienė padeklamavo tai temai skirtą liūdno eilėraščio posmą, o Aldona Zailskaitė visus pakvietė maldai. Žuvusiems prisiminti žvakes uždegė muzikė Vilma Meilutytė ir prelegentas J. Riškus.

Tautiečiai klausinėjo apie Sibirą

Po žvakių uždegimo jis ir buvo pristatytas, paminint jo pasiekimus moksle. 2005 m. jis įgijo bakalauro laipsnį Purdue University West Lafayette, IN, o 2007 m. University of Illinois at Chicago (UIC) gavo magistro laipsnį pedagogikos bei istorijos dėstymo srityje. Šiuo metu Justinas

mokytuoja York gimnazijoje, Elmhurst, IL. Buvo paminėta, kad jis priklauso JAV LB Lemonto skyriui, bendradarbiauja spaudoje, rašo žurnalams „Lithuanian Heritage“ ir „Bridges“. Apie savo išpūdžius iš Sibiro vyras ne kartą yra pasakojęs Čikagoje, jos apylinkėse, o taip pat pabaltiečių konferencijoje Washington.

Po pranešimo ir vaizdų demonstravimo J. Riškus sulaukė nemažai klausimų iš programos dalyvių, kuriuos smulkiau domino kai kurie jo pateikti faktai. Girdėti ir matyti dalykai negalėjo nejaudinti susirinkusiųjų, ypač jaunesnių, kurie apie juos nedaug arba visai nežinojo.

Būsimi renginiai Cicero

Birželio tragiški įvykiai Cicero buvo paminėti šiek tiek anksčiau, nes birželio 14–15 dienomis vyko metinė Šv. Antano parapijos šventė. Kadangi Šv. Antano vardadienis yra birželio 13 diena, tai visą savaitgalį parapijos salėje ir lauke vyko didelė mugė: skambėjo muzika, buvo įvairaus maisto ir buvo galima pasilinksinti.

Kitas, dar prieš šios vasaros atostogas ruošiamas renginys – ilgamečio Cicero Lietuvių Bendruomenės gyventojų, rašytojo Aloyzo Barono (1917–1980) monografijos, kuri išleista Lietuvoje, pristatymas. Jis įvyks birželio 22 d., po 9 val. lietuviškų pamaldų, ir bus suruoštas Šv. Antano parapijos salėje. Prisimini- mais apie šį rašytoją, buvusį dienraščio „Draugas“ redakcijos narį pasidalins jo artimas bičiulis Juozas Baužys.

Reikia paminėti, kad Cicero dar tebegyvena rašytojo našlė Nijolė, o tolimesnėse apylinkėse ir du jo sūnūs.

Kodėl šv. Motina Marija su kūdikiu Šiluvoje pasirodė vaikams?

*Vardas Marijos – vardas mūsų žemės,
Šviečia lyg saulė, nors dangus aptemęs
Amžiais pamilęs šaukias jos lietuvis,
Lyg piemenėliai verkiančios Šiluvės.*

Motina – gailestingumo, atlaidumo, globėjiškumo, švelnumo ir meilės įsikūnijimas. Vaikas – atvirumo, teismo, naivumo įsikūnijimas. Motina ir vaikas – sąjunga, kuri per amžius

neišardoma. Taip yra todėl, kad motinai reikia vaiko, o vaikui motinos. Vaikas motinai teikia džiaugsmą, už tai motina atiduoda visą save. Gaila, bet šių dienų Lietuvoje, sovietams prisidėjus, ryšys tarp motinos ir vaiko gerokai pakitęs. Sakoma, du kartus į tą pačią upę neįbrisi. Žmogaus gyvenimas ta upė – keičiasi laikais, keičiasi ir požiūris į daugelį dalykų. Dienos, kurios prabėgo, jau niekada nebesugrįš, o pasaulis be senųjų krikščioniškų vertybių, manau, pasaulis be ateities.

Ryšys tarp krikščionių ir bažnyčios taip pat akivaizdžiai keičiasi. Viso pasaulio motina Marija, daugelio žmonių širdyse buvo garbinama nuo seno. Už tai Šv. Motina tikintiesiems teikė stiprybę kančiose ir viltį, kad ateis kiti laikai ir Marijos garbintojams. Lietuvoje taip viltingai buvo ir gyvenama, kol vieną vasarą Šiluvos laukuose įvyko nelauktas stebuklas.

Tai įvyko 1608 metais. Manoma, pirmasis toks apsireiškimas visoje Europoje. Marija pasirinko tris pie-

menukus. Šv. Motina su Kūdikiu ant rankų švytėjo skaisčiau už saulę. Išsigandę vaikai nubėgo pasikviesti vyresniųjų: kalvinų tikėjimo pastoriaus ir jo mokinį. Jie tuo nepatikėjo, to neleido ir kita jų tikėjimo kryptis. Žiniai greit pasklidus po bendruomenę, minios žmonių plūdo į apsireiškimo vietą. Valstiečiai tuo greičiau patikėjo negu kilmingieji. Kilmingieji: pastoriai, bajorai, pareigūnai, kamantinėjo vaikus, vertė meluoti, kad teigtų nieko ten nematę. Vaikai išliko atviri Dievo Motinai, nors ir nelabai dar suprato jos apsireiškimo. Šioje istorijoje vaikams teko dramatiškiausias vaidmuo – įrodyti tiesą, kurią neigė suaugusieji.

Įvykis, kuris iš paviršutiniškos kančios perauga į gilią palaimą, yra susijęs su visų laikų žmogaus egzistencija. Šiandien šis įvykis įgauna simbolinę, pamokomąją reikšmę. Žinome, kad kalvinai, melu neatitraukę žmonių nuo katalikybės, pasitraukė iš Šiluvos miestelio. Matome, kad gėris nugali blogį, o blogio sekėjams ateina atlygio valanda. Žmogus ne šventasis, tad padaręs nuodėmių už jas dažniausiai ir atkenčia dar šiame gyvenime. Todėl prieš darydami ką bloga, pamastykime, ar verta?

Marijos apsireiškimą Šiluvoje lėmė vaikiška ją regėjusių prigimtis. Vaikai nemoka meluoti, turi didelę fantaziją, yra naivūs ir patiklūs. Svarbiausia tai, jog vaikai dar neskir-

Musninkų vidurinės mokyklos tautinių šokių grupė, pasipuošusi tautiniais drabužiais, kuriuos įsigyti padėjo mokyklos rėmėja Marija Remienė.

dami, kas yra bloga, o kas gera, nemoka keršyti, į blogį atsakyti tuo pačiu. Vaikas nuo mažens turi būti mokomas į blogą atsakyti geru. Už visuomenės atstumtuosius – „bloguosius“ žmones reikia melstis, jų gailėti ir laiminti, nes tai vienas iš kelių, kuriuo tikintieji gali vesti pasaulį link gerovės. Marija pasirinkdama vaikus nesuklydo, nes jie jos nenuvylė.

Vaikai ne tik simbolizuoja katalikus, bet elgiasi kaip tikri katalikai. Tikras katalikas niekada neatsakys blogu, linkęs pasisiekimo priešui ir teiks pagalbą fizines bei dvasines kančias išgyvenančiam žmogui. Katalikas tiki tuo, ko iš tiesų nėra matęs. Dievas leidžia skirtingai jį įtikėti. Vieni žmonės pamato dvasią, kiti itiki nelaimei ištikus, kiti tiesiog tiki, nes jiems tai leidžia teisingiau gyventi. Žmogus, kuris nuo mažens auga katalikiškų pažiūrų šeimoje, dažniausiai turi pasąmonėje išugdytą sąžinės jausmą, pasitikėjimo aukštesne jėga pojūtį. Aš pati save priskiriu prie norinčiųjų įtikėti. Remiuosi kažkada pasakytu mokytojos palyginimu: „Spėdami, kad knyga yra arba nėra lentynoje, jau žinome, kad tokia knyga iš viso egzistuoja, neaiški tik jos buvimo vieta. Panašiai yra ir su Dievu.“ Dievas būdamas trijuose asmenyse mus dar labiau tapatina su saviimi. Vadinas, jis nebūtinai turi būti danguje ar kokioje kitoje neapibrėžtoje erdvėje, jis gali slypėti pačiuose mumyse. Čia žmogus yra bejėgis ką sužinoti. Belpa perimti vaikišką naivumą ir pasikliauti aukštesniąja jėga.

Marijos apsireiškimas būtent vaikams svarbus tuo, kad Marija, būdama Kristaus motina, yra ir mūsų motina. Juk šventojoje komunijoje mes priimame Kristaus kūną ir kraują. Taip jo kraujas srūva ir mūsų gyslomis. Tai tas pats kraujas, kurį Jis gavo iš savo motinos Marijos. O ka-

dangi šventojoje Komunijoje mes tampame viena su Kristumi, Marija tampa tikra mūsų motina. Be galo svarbu savo gerais darbais būti panašiems į Marijos atvaizdą, tarsi būtume tikrieji jos vaikai.

Marija jos ieškantiems teikia kūnišką ir dvasišką sveikatą. Daug Marija yra išgydžiusi suluošintų žmonių, kurie nuoširdžiai jos šaukėsi. Norint, kad Marija išgelbėtų ir nuo sielos maro, reikia sutelkti visą savo kantrybę ir viltį į maldavimą, bet... Šiandien žmonės niekuo nebetiki: nei angelo globa, nei Dievu, nei velnio pagunda, nei Šėtonu. Senovėje, krikščionių persekiojimo laikais, Kryžiaus žygių metu, krikščionys, negavę niekur užtarimo, patys ieškojo Dievo. Kas ieško, tas randa. Taigi, verčiami išorinių aplinkybių, jie ėjo tikėjimo keliu iš kartos į kartą. Šiandien Lietuvoje, pasibaigus visiems karams ir kitoms pasaulio negandoms, kova vyksta žmogaus viduje. Kai iš akių pametamas tikėjimas, žmogus silpnėja, praranda dvasios jėgą.

Marija pasirodyma vaikams ir parodydama jų kančią tuo metu, pasakojant apie moterį, ryškesnę už saulę, jais niekas netikėjo, laikė melagiais, velnio sugundytaisiais, tuo pačiu lyg ir nori mums pasakyti, kad žmogui egzistuojant kančia privaloma, o priimant ją savo noru ji kenčiantįjį apvalo. Tie trys piemenukai ne tik vaizduoja krikščionių, bet ir viso pasaulio (Marijos vaikų) vargus. Mokydamiesi išskaityti Marijos mums siunčiamus ženklus, gyvensime lyg vaikystės šalyje, kur dar nesame pažinę pasaulio blogio, o pasakos pabaigoje kvailiausias iš sūnų tampa turtingas, o gudriausias – vargšas.

Neringa Dubietytė
12h kl., Musninkų vid. m-kl.
M. Remienės rengiamo rašinio konkurso laimėtoja

Romas Skripkus , gyvenantis Solana Beach, CA , pratęsė laikraščio prenumeratą ir kartu paaukojo „Draugui“ 50 dol. auką. Nuoširdžiai ačiū.
Algirdas Saulis , gyvenantis Clarendon Hills, IL , kartu su metinės „Draugo“ prenumeratos mokesčiu atsiuntė mums 50 dol. auką. Labai nuoširdžiai ačiū.
Joseph J. Rakstis , gyvenantis Orland Park, IL , kartu su metinės „Draugo“ prenumeratos mokesčiu atsiuntė mums 100 dol. auką. Esame labai dėkingi už Jūsų dosnumą.
Antanas Skridulis , gyvenantis Daytona Beach, FL , pratęsė kasmetinę „Draugo“ prenumeratą ir prie mokesčio pridėjo 50 dol. auką. Nuoširdus ačiū.
Anna Drevinskas , gyvenanti Hartford, CT , pratęsė metinę „Draugo“ prenumeratą ir paaukojo 50 dol. auką laikraščiai paremti. Esame labai dėkingi.
Irena Dirda , gyvenanti Oak Lawn, IL , kartu su metinės „Draugo“ prenumeratos mokesčiu atsiuntė 50 dol. auką. Nuoširdus ačiū.
Rama Aras , gyvenanti Omaha, NE , pratęsė „Draugo“ prenumeratą dar metams ir kartu atsiuntė 100 dol. auką. Džiaugiamės tuo bei nuoširdžiai dėkojame už dosnią auką.
Dalius Kedainis , MD, gyvenantis Creve Coeur, MO , pratęsdamas metinę „Draugo“ prenumeratą paaukojo laikraščiai 50 dol. auką. Tariame nuoširdų ačiū.
Mary Gineitis , gyvenanti Chads Ford, PA , mums rašo: „Aš, Marija Gineitienė, mėgstu skaityti laikraštį ‘Draugą’. Siunčiu 200 dol. už prenumeratą ir dėkoju jums mieli ‘Draugo’ darbuotojai už nepailstamą jūsų darbą. Dirbkite ir toliau, nes jūs sugebate tai daryti. Dėkoju jums už jūsų pasišventimą.“ Dėkojame skaitytojui už malonius žodžius ir auką.

A † A

Rašytojas

ANATOLIJUS KAIRYS

Mirė 2008 m. birželio 9 d., sulaukęs 93 metų. Gyveno Čikagoje, Marquette Park apylinkėje.

Gimė 1914 m. rugpjūčio 28 d. Petrapilyje, Rusijoje. Amerikoje išgyveno 61 metus.

A. a. Anatolijus buvo palaidotas Šv. Kazimiero lietuvių kapinėse, Čikagoje. Laidotuvės privačios.

Nuliūdę artimieji

Lack & Sons FH. Tel. 708-430-5700

A † A

MARIJA ABROMAITIENĖ

DUNDZILAITĖ

Eidama 89 metus mirė 2008 m. birželio 9 d. Palos Heights, IL.

Liūdi duktė Jūratė ir žentas Bronius Šakaliai, anukė Danutė Strepman su vyru Stuart, proanūkiai Alexander ir Benjamin; brolis Antanas Dundzila, jo sūnūs Vilius ir Tomas bei kiti giminės Amerikoje ir Lietuvoje.

A. a. Marija palaidota Šv. Kazimiero lietuvių kapinėse, dalyvaujant šeimos artimiesiems.

Laidotuvėmis rūpinosi Petkus Lemont Funeral Home.

Gedulo ir vilties diena

paminėta ir Maskvoje

Gedulas. Susirinkusieji, sugiedodę „Sveika, Marija“, padėjo gėles ant šaltį ir badą kentėjusiųjų žmonių paminklo. Gedulo ir vilties diena minima Lietuvoje ir užsienyje.

Akmuo iš Sibiro, o už jo – vieni iš KGB rūmų, kur buvo sprendžiami žmonių likimai.

Autoriaus nuotr.

Birželio 14 dieną, Maskvoje, Lubyanka aikštėje, prie nubaustų kalinių paminklo susirinko Maskvos lietuviai prisiminti savo kaimynų, giminų, draugų, kuriuos prieš 67 metus, birželio mėnesį sovietų valdžia ištremė kalėti į Sibirą.

„Kiekviena šeima tuomet vienaip ar kitaip nukentėjo. Kažkas neteko namo, buto, kitų ištremė šeimas,“ – pasakojo susirinkusieji žmonės. „Tuomet dar mokinausi mokykloje. Pamokų metu, man stebint, atėjo vienos merginos kaimynė ir pranešė blogą žinią – jog jos tėvus išvežė kalėti į lagerius. Gaudžiai verkdam, mergina buvo pasimetusi ir nežinojo ką daryti...“ – pasakojo vienas iš atėjusiųjų vyriškių.

Rimantas Zagrebajev
Lietuviams.com

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

♦„Seklyčioje”, 2711 W. 71st St., Chicago, birželio 18 d., trečiadienį, 2 val. p.p. tradicinių popiečių metu bus rodomas Arūno Matelio dokumentinis filmas „Prieš parskrendant į žemę” apie sergančius leukemija vaikus. Šis filmas 2007 m. Amerikos kino režisierių gildijos buvo pripažintas geriausiu dokumentiniu filmu pasaulyje. Tai – didžiausio pripažinimo susilaukęs lietuviškas filmas. Trukmė – 52 min. Po filmo pasivažiinsite skaniu „Seklyčios” maistu. Visi kviečiami. Tel.: 773-476-2655.

♦**Naujai besikuriančios Illinois** Amerikos lietuvių teisininkų asociacijos (Lithuanian American Bar of Illinois (LABI)) narių susitikimas vyks birželio 19 d. 7:30 val. v. pramogų centro „Two Rivers” restorane, 10997 S. Archer, Lemont. Tel: 630-257-8178. Maloniai kviečiame prisijungti visus lietuvių kilmės teisininkus. Daugiau informacijos: Adomas Siudika, tel: 312-938-4909 arba adamsiudika@hotmail.com

♦**Nijolė Baronienė, rašytojo Aloyzo Barono** našlė, ruošia jo parašytų knygų parodėlę, nes jai rūpi, kad Cicero, birželio 22 dienos minėjimas ir jo monografijos sukurtuvės puikiai pasisektų. Minėjime kalbės pedagogė Aldona Šmulskštienė, visuomenininkas ir Aloyzo ilgametis draugas Juozas Baužys, skaitovės Audra Bernatavičienė ir dr. Rasa Sideravičienė. Kviečiame dalyvauti ir toliau gyvenančius lietuvius, kurie rašytoją pažinojo, bendravo. Minėjimas vyks Cicero Šv. Antano parapijos salėje po ryto 9 val. r. lietuviškų šv. Mišių. Bus vaišės.

♦**Manigirdo Motekaičio fortepijono** studijos mokinių koncertas įvyks sekmadienį, birželio 22 d. 3 val. p.p. Jaunimo centro salėje. Po koncerto – užkandžiai. Įėjimas nemokamas. Visi maloniai kviečiami atvykti.

♦**Didžiausios Čikagos ir apylinkių** Joninės šiemet vyks birželio 22 d., sekmadienį, nuo 12 val. dienos iki 21 val. vakaro Willowbrook priemiestyje (6526 Clarendon Hills Road). Automobilius reikia statyti Hinsdale mokyklos aikštelėje prie 75-osios ir Clarendon Hills Road sankryžos. Iš ten vežios geltoni mokykliniai autobusai. Joninėse jūsų lauks ne tik lietuviškas maistas ir gėrimai, ne tik smagūs muzikantai ir šokėjai, bet ir įvairių verslų ir paslaugų teikėjai. Jei norite turėti savo verslo ar paslaugų kompanijos informacinį staliuką ar palapinę, kviečiame dalyvauti! Dėl informacijos skambinkite telefonais: 708-207-8406, 708-785-8080.

♦**Vasaros šventė netoli Čikagos** – „Lietuvių dienos” vyks Čikagos pietuose, Summit Park District, 5700 S. Archer Rd., Summit birželio 28-29 dienomis. „Lietuvių dienos” – tai išpūdingas renginys su muzikos žvaigždžių koncertais, šokiais ir sportu. „Lietuvių dienų” šventės metu „Kunigaikščių užėja” ir ČLKL

kviečia dalyvauti krepšinio turnyre „3x3”. Papildoma informacija teikiama ir komandos registruojamos iki birželio 25 dienos telefonais: 773-616-9701; 630-915-2967 arba elektroniniu paštu:

aurimas23@yahoo.com
dainius75@yahoo.com

♦**Dariaus ir Girėno transatlantinio** skrydžio 75-ųjų metų sukaktis bus paminėta Čikagoje liepos 13 d., sekmadienį, prie Dariaus ir Girėno paminklo Marquette Park. Visi kviečiami. Daugiau informacijos paskelbsime vėliau.

♦**„Dienraščio „Draugas”** gegužinė įvyks rugpjūčio 24 d., sekmadienį. Daugiau apie renginį paskelbsime vėliau.

IŠ ARTI IR TOLI ...

♦**JAV LB Grand Rapids** apylinkės Joninių gegužinė vyks šeštadienį, 2008 m. birželio 21 dieną, 3 val. p. p. Dovydo ir Gražinos Dainelių sodyboje, 7645 Bouman Dr., Middleville, Michigan, tel.: 2690-795-1045 (važiuoti iš šiaurės arba pietų MI-37 keliu iki Parmalee Rd., tada apie 2 mylias į rytus iki Bouman Dr.) Prašome atsinešti užkandžius ir gėrimus bendram stalui ir kėdes. Ruošiamo loteriją, tad prašome prisidėti dovanomis (fantais). Atvykite su gera nuotaika, bus muzika, šokiai, žaidimai vaikams, loterija, Joninių laužas ir malonus pabendravimas. Kviečiame visus – šeimas su vaikais, jaunos ir vyresnius, senelius, draugus, kaimynus prisidėti ir dalyvauti smagioje gegužinėje. Lauksime Jūsų visų!

♦**Visus, norinčius patobulinti** lietuvių kalbos žinias arba išmolti lietuviškai, kviečiame atvykti į Lietuvių kalbos kursų Dainavoje (Dainava Language Course), kurie vyksta kartu su Mokytojų tobulinimosi kursais birželio 22–29 dienomis. Registruotis adresu: Vytautas Jonaitis, 1332 Sprucewood Dr. NW, Grand Rapids, MI 49504 arba el. paštu: vjonaitis@juno.com

♦**Intensyvūs lietuvių kalbos** kursai vyks nuo birželio 23 d. iki rugpjūčio 15 d. University of California, Los Angeles. Lietuvių kalbą dėstys PLB Lituanistikos katedros doktorantė Daiva Litvinskaitė. Studentams siūlomos stipendijos. Dėl išsamesnės informacijos kreiptis į Dan Ryan, UCLA BALSSI co-director: danryan@ucla.edu

♦**Kviečiame į metinį JAV LB** New Haven apylinkės susitikimą-susirinkimą šeštadienį, birželio 28 d., 3 val. p.p. Išklausysime trumpą valdybos ataskaitą, išrinksime naują vadovybę, aptarsime veiklą. Susirinkimas vyks pas Vaivą Vėbraitę ir Jim Gust, 325 Foot Hills Rd., Durham, CT. Norite paklausti ar turite pasiūlymų – skambinkite Sigitai tel.: 203-773-1257. Iki greito pasimatymo!

Knyga „Amerikos lietuvių Montessori draugija 1958–2008” po keleto įtemptų darbo metų išvydo šviesą. Šio knygos sumanytoja Danutė Dirvonienė į darbą įtraukė M. Kuciniene ir S. Vaišvilienę, kurios prisiminė draugijos, kurioje jos ėjo vienas ar kitas pareigas, kūrimosi pradžią. Knygos leidybą parėmė Montessori draugija. Jos pristatymas įvyks rudenį.

Balzeko lietuvių kultūros muziejuje

6500 S. Pulaski Rd., Chicago, IL 60629
Tel. 773-582-6500

Balzeko lietuvių kultūros muziejuje Čikagoje galima pamatyti parodą, skirtą Stanley Bender, kuris yra iki šiol vienintelis lietuvis, apdovanotas aukščiausiu JAV apdovanojimu – „The Congressional Medal of Honor” – už žygdarbį, atliktą Antrojo pasaulinio karo metu. Stanley Bender buvo imigrantų iš Lietuvos – Andriaus ir Levos Bendorių sūnus. Jis gimė Shenandoah mieste, Pennsylvania valstijoje. Prieš Antrąjį pasaulinį karą būsimas didvyris dirbo taksi vairuotoju Čikagoje. Medalį, kuriuo S. Bender buvo apdovanotas, taip pat galima pamatyti Balzeco lietuvių kultūros muziejuje. Jį su kita vertinga archyvine medžiaga muziejui padovanojo Bender šeima.

Neseniai muziejuje lankėsi S. Bender pulko draugas Russell Sutton, kuris šiuo metu gyvena Hartford City, Indiana. Jis papasakojo apie savo karo laikų draugą ir džiaugėsi galėjęs susipažinti su paroda.

Nuotraukoje iš kairės: muziejaus įkūrėjas ir prezidentas Stanley Balzekas, Jr. ir Stanley Bender bendražygis Russell Sutton.

2008 m. rugpjūčio 24 d. – rugpjūčio 31 d. Neringos stovykloje, Vermonto valstijoje ruošama kūrybinė stovykla suaugusiems „Meno8Dienos”

Kviečiame visus kūrybinės dvasios žmones, nuo 21 metų iki pensijinio amžiaus, praleisti 8 dienas Neringos miške. Stovykloje žiniomis pasidalins ir praktinius užsiėmimus ves profesionalai lietuviai dailininkai ir rašytojai. Programa – lietuvių kalba. Numatomi užsiėmimai:

- grafika, popieriaus menas, knygrišyba, batika, kaligrafija, tipografija, piešimas, tapyba, akvarelė, keramika
- tautodailė – juostos, verbos, margučiai
- sidabro, gintaro ir pusbrangių akmenų juvelyrika
- skaitmeninė fotografija ir juodai-baltų nuotraukų ryškinimo laboratorija

- poezija
- siuvimo pamokėlės
- mezgimas virbalais ir vašeliu
- gėlių puokštės/ikebana ir aplinkos menas
- kūrybinė išraiška – šokis, joga

Kiekvieną vakarą vyks teminės vakaronės. Daugiau informacijos: Neringos tinklalapyje: www.neringa.org

Birželio 12 d. Lietuvos Respublikos ambasados Washington, DC ambasadorius Audrius Brūzga dalyvavo paminklo komunizmo aukoms atminti atidengimo dienų metų sukakties minėjime. Renginio metu Atstovų rūmų narys Tom Lantos, kuris daug prisidėjo prie komunizmo atminimo aukų įamžinimo, po mirties buvo pagerbtas Truman-Reagan laisvės medaliu. Apdovanojimą atsiėmė politiko našlė Annette Lantos.

Nuotraukoje Annette Lantos ir ambasadorius Audrius Brūzga.

Liutauo Baužos nuotr.